

JANAKKALAN LASTEN JA NUORTEN LIIKKUMISEN NYKYTILA VARHAISKASVATUKSESSA JA PERUSOPETUKSESSA

Kyselytutkimuksen tulokset kevät 2026

TAUSTAA

Janakkalan kunnassa on valmistunut uusi kuntastrategia ja kunnanhallitus hyväksyi sen joulukuussa 2025. Strategiaa toteutetaan valtuuston hyväksymillä strategisilla ohjelmilla, joissa on tarkempia toimenpiteitä ja aikataulua. Strategiassa yhtenä nostona on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kasvu (Janakkalan kuntastrategia, 2025).

Lisäksi eduskunnan huhtikuussa 2025 hyväksymä perusopetuslain muutos velvoittaa edistämään lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa esi- ja perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen. Sen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista, tukea kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vahvistaa liikunnan merkitystä opetuksen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona (Opetushallitus, 2025).

Tämän kyselytutkimuksen tarkoitus on kartoittaa Janakkalan kunnan lasten ja nuorten liikkumisen nykytilaa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa sekä perus- ja lukio-opetuksessa. Tuloksia hyödynnetään opetussuunnitelmien päivittämisessä. Kartoituksen pohjalta määritellään, mitä osa-alueita lähdetään kehittämään ja millaisia toimenpiteitä se vaatii. Lisäksi työtä hyödynnetään Janakkalan lasten ja nuorten liikkumisohjelman ja ohjelman jalkauttamisen laatimisessa.

Paikallisen kyselylomakkeen laatimisessa on hyödynnetty Liikkuva koulu ja Liikkuva varhaiskasvatus nykytilan arvioinnin työkaluja. Kyselylomakkeen laatimiseen on osallistunut moniammatillinen työryhmä Janakkalan kunnan liikuntapalveluista, perusopetuksesta ja varhaiskasvatuksesta.

TULOKSET

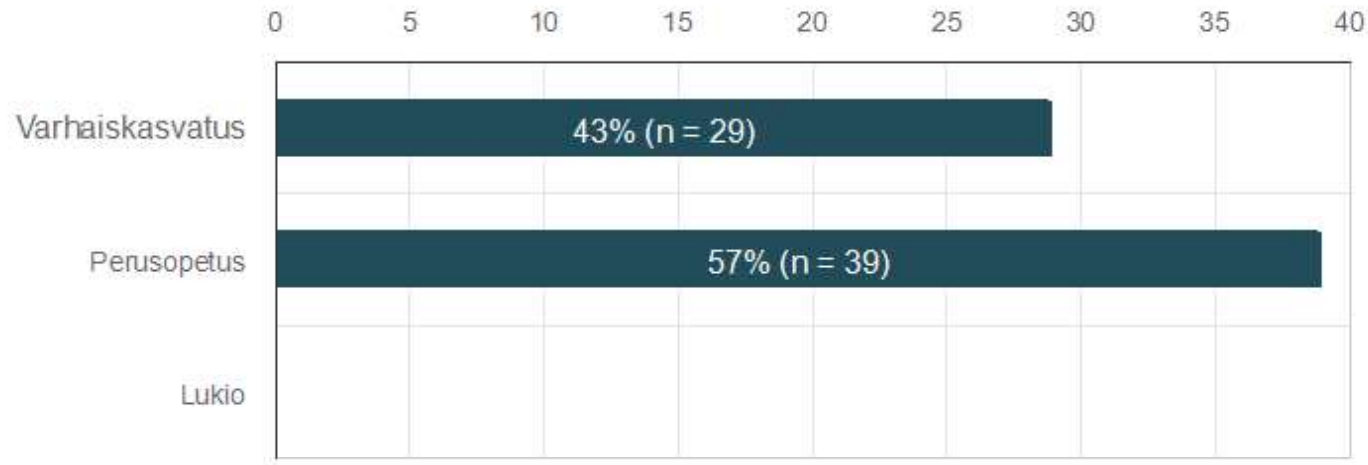
Janakkalan liikuntapalvelut lähetti kyselyn koulujen rehtoreille ja päiväkotien johtajille maaliskuussa 2026. Kysely oli avoinna 13.3.–2.4.2026 välisenä aikana. Kysely lähetettiin edelleen 50 varhaiskasvatuksen ja 160 perusopetuksen ja lukion opettajalle. Määräaikaan mennessä vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 73. Yhdessä toimipaikassa kysely lähetettiin epähuomiossa oppilaille. Nämä vastaukset on poistettu vastauksista. Lopullinen vastausmäärä oli 68 ja vastausprosentti 32.

Kysely toteutettiin Webropol-verkkoalustalla. Aineiston analysoinnissa käytettiin sekä määrällisen että laadullisen analyysimenetelmän tapoja. Kysymyksiin vastattiin valitsemalla vastausvaihtoehto, joka kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta 0 = en osaa sanoa 1= toteutuu huonosti 2 = toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin. Kyselyn nollavastauksia ei ole käytetty keskiarvon ja mediaanin laskemisessa, mutta ne on huomioitu raportissa niissä kohdin, missä vastausvaihtoehto on ollut merkityksellinen.

Kyselyn suljettujen kysymysten vastaukset analysoitiin tilastollisin menetelmin Webropol-ohjelmalla, jonka avulla saatiin suorat jakaumat, taulukot ja graafiset esitykset vastauksista. Yleiskuvaus saaduista tuloksista saatiin näitä taulukoita ja graafisia esityksiä sekä tekoälyä hyödyntäen. Kyselyn avoimet kysymykset käytiin läpi sisällönanalyysin keinoin. Avointen kysymysten vastausten sisällön analysoinnissa käytettiin teemoittelumetodia. Teemoittelussa käytettiin apuna tekoälyä.

TAUSTAMUUTTUJAT

Taustakysymys kyselyssä oli toimipaikka; varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio. Kyselyyn vastasi yhteensä 68 henkilöä, joista 29 (42,6 %) työskenteli varhaiskasvatuksessa ja 39 (57,4 %) perusopetuksessa. Lukion edustajia ei ollut mukana vastanneiden joukossa.

	n	Prosentti
Varhaiskasvatus	29	42,6%
Perusopetus	39	57,4%
Lukio	0	0,0%

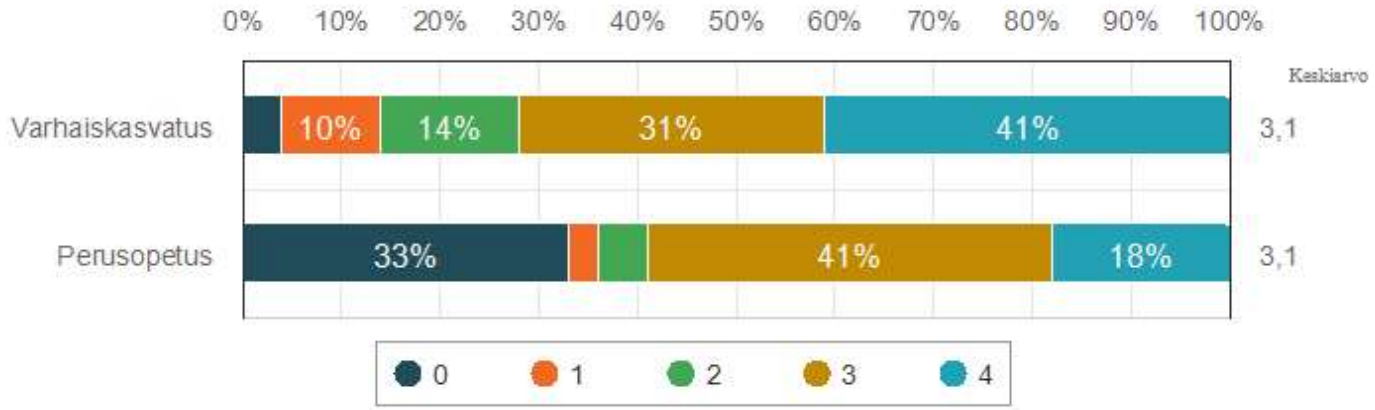
KUVA 1. VASTAAJAN TAUSTATIEDOT vastaajien määrä 68

Päivittäinen liikkumisen edistäminen osana toimintasuunnitelmaa

Varhaiskasvatuksessa liikkumisen edistäminen on vahvasti kirjattu osa suunnitelmia, mistä kertovat keskiarvo 3,1 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (72,4 %) arvioi kirjaukset toteutuneen melko hyvin tai hyvin. Erityisen merkittävää on, että peräti 41,4 % vastaajista kokee tavoitteen toteutuvan hyvin. Vain pieni osa vastaajista (10,3 %) katsoo kirjauksien toteutuvan huonosti.

Perusopetuksessa kokemukset liikkumisen edistämisen kirjaamisesta toimintasuunnitelmaan jakautuvat varhaiskasvatusta enemmän, vaikka keskiarvo (3,1) ja mediaani (3,0) ovatkin samat. Perusopetuksen puolella korostuu vastaajien suuri epävarmuus tai tiedonpuute, sillä nollavastauksia annettiin peräti 33,3 %. Niistä vastaajista, jotka osasivat arvioida tilannetta, suurin osa 59,4 % koki kirjaukset melko hyviksi tai hyviksi. Huomionarvoista on, että vain erittäin pieni osa (2,6 %) koki kirjaukset huonoiksi.+

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikkumisen edistäminen on otettu osaksi suunnitelmia, mikä luo pohjaa tavoitteelliselle toiminnalle. Varhaiskasvatuksessa suunnitelmat vaikuttavat olevan paremmin koko henkilöstön tiedossa. Perusopetuksessa merkittävä haaste on suunnitelmien jalkauttaminen ja niistä tiedottaminen, jotta myös se kolmannes vastaajista, joka ei osannut arvioida tilannetta, saataisiin sitoutettua yhteisiin liikunnallisiin tavoitteisiin.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	3,5%	10,3%	13,8%	31,0%	41,4%	3,1	3,0
Perusopetus	33,3%	2,6%	5,1%	41,0%	18,0%	3,1	3,0

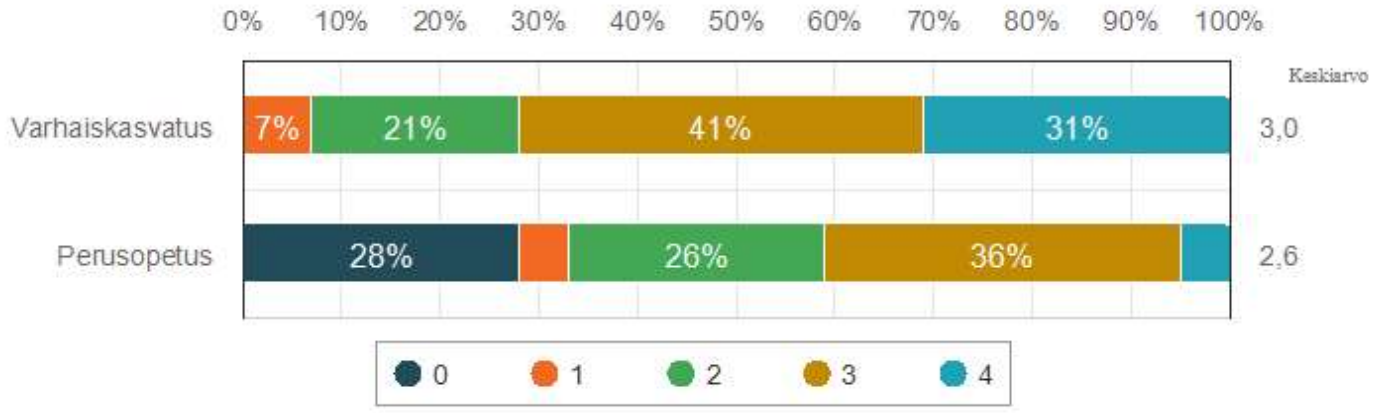
KUVA 2. PÄIVITTÄINEN LIIKKUMISEN EDISTÄMINEN ON KIRJATTU OSAKSI TOIMIPAIKAN TOIMINTA- / LUKUVUOSISUUNNITELMAA vastaajien määrä 68

Liikkumisen edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden valitseminen

Varhaiskasvatuksessa liikkumisen edistämisen suunnitelmallisuus toteutuu hyvin, mistä kertovat keskiarvo 3,0 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (72,4 %) arvioi tavoitteiden ja toimenpiteiden asettamisen olevan melko hyvällä tai hyvällä tasolla. Erityisen merkittävää on, että lähes kolmannes (31,0 %) vastaajista antoi korkeimman arvosanan. Vain pieni osa (6,9 %) koki tavoitteiden asettamisen toteutuvan huonosti. Tämä viittaa siihen, että liikkuminen on varhaiskasvatusyksiköissä strategisesti ohjattua ja osa yhteisesti sovittuja toimintatapoja.

Perusopetuksessa kokemukset tavoitteellisesta suunnittelusta ovat varhaiskasvatusta hajanaisempia. Vaikka keskiluvut (keskiarvo 2,6 ja mediaani 3,0) viittaavat kohtalaiseen tasoon, tuloksissa korostuu vastaajien suuri epätietoisuus: nollavastausten osuus oli peräti 28,2 %. Niistä vastaajista, jotka osasivat arvioida tilannetta, 41,0 % sijoitti toiminnan melko hyväksi tai hyväksi. Kuitenkin erittäin hyvän arvosanan antoi vain 5,1 % vastaajista. Tulokset heijastavat perusopetuksen haastetta jalkauttaa asetetut tavoitteet koko henkilöstön tietoisuuteen.

Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatus on onnistunut luomaan perusopetusta selkeämmät ja tunnetummat rakenteet liikkumisen edistämisen tavoitteille. Perusopetuksen puolella keskeiseksi kehityskohteeksi nousee yhteisten linjausten kirkastaminen ja niistä tiedottaminen, jotta tavoitteellinen liikkumisen edistäminen toteutuisi johdonmukaisesti.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	6,9%	20,7%	41,4%	31,0%	3,0	3,0
Perusopetus	28,2%	5,1%	25,7%	35,9%	5,1%	2,6	3,0

KUVA 3. LIIKKUMISEN EDISTÄMISEKSI ON VALITTU TAVOITTEET JA TOIMENPITEET vastaajien määrä 68

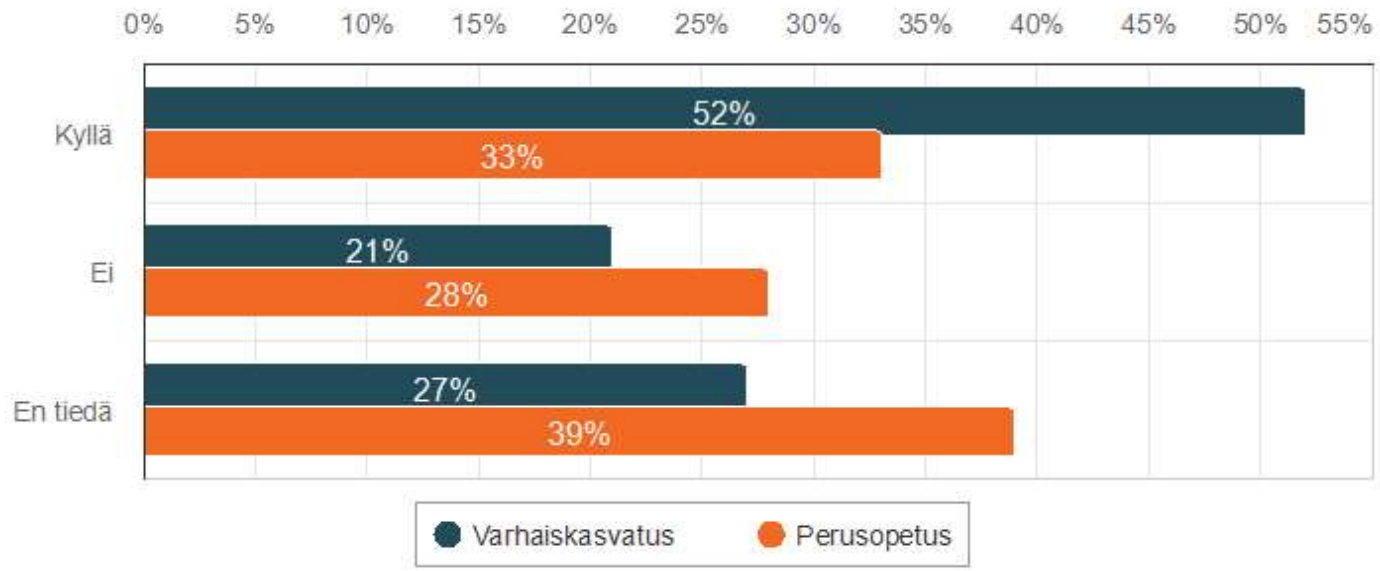
Liikkuva koulu / liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmaan osallistuminen

Varhaiskasvatuksen vastaajista hieman yli puolet (51,7 %) ilmoitti toimipaikkansa olevan mukana Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa. Noin viidennes (20,7 %) vastasi, ettei toimipaikka osallistu ohjelmaan ja 27,6 % vastaajista ei osannut sanoa, onko toimipaikka mukana.

Perusopetuksen vastaajista vain kolmannes (33,3 %) ilmoitti koulunsa olevan mukana Liikkuva koulu -ohjelmassa. Kielteisiä vastauksia oli 28,2 %. Huomionarvoista on, että suurin yksittäinen vastaajaryhmä (38,5 %) ei tiennyt, kuuluuko oma toimipaikka ohjelman piiriin.

Kaikkiaan 68 vastaajasta 28 (41,2 %) vahvisti toimipaikkansa olevan mukana jommassakummassa ohjelmassa, mikä osoittaa ohjelman olevan keskeinen, mutta ei kattava osa paikallista liikkumisen edistämistyötä.

Tulokset osoittavat, että Liikkuva varhaiskasvatus – ja Liikkuva koulu -ohjelmissa ollaan mukana tai sen olemassaolo tunnistetaan. Huomattava osuus vastaajista ei kuitenkaan tiedä, kuuluuko heidän toimipaikkansa ohjelmaan, mikä viittaa siihen, että ohjelmaan liittyvät tavoitteet, käytännöt ja vastuut eivät ole riittävän näkyviä henkilöstölle.

	Varhaiskasvatus		Perusopetus		
	n	**Prosentti**	**n**	**Prosentti**	**Yhteensä**
Kyllä	15	51,7%	13	33,3%	28
Ei	6	20,7%	11	28,2%	17
En tiedä	8	27,6%	15	38,5%	23
Yhteensä	**29**		**39**		**68**

KUVA 4. TOIMIPAIKKA ON MUKANA LIIKKUVA KOULU / LIIKKUVA VARHAISKASVATUS - OHJELMASSA
vastaajien määrä 68

Millaisia toimenpiteitä Liikkuva koulu / Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmassa on tehty ja miten ohjelma näkyy arjessa? Kirjoita tähän vapaamuotoisesti.
Vastaajien määrä 28

Varhaiskasvatus	Perusopetus
Janakkalan vaka on ollut vuosia mukana liikkuva varhaiskasvatus ohjelmassa, mutta ohjelman arviointi- ja kehittämisversio ei ole kovin käytännöllinen meille koska varhaiskasvatuksen omat arviointivälineet ovat hyvät ja osa toimivaa työn suunnittelua ja kehittämistä. Tällä hetkellä hyödynnämme vain materiaali- ja ideasivuja ohjelmasta.	Hankkeen aikana enemmänkin tehtiin ja tekeminen näkyi arjessa. Sittemmin osa toiminnoista vakiintui ja osa unohtui. Toimintakulttuuria yhtäkaikki muutti liikunnallisempaan suuntaan.
ohjattua, monipuolista liikuntaa säännöllisesti ulkona ja sisällä	ohjattuina välituntiliikuntana ja tunneilla taukojumppina, ulkonaoppiminen
vanhempien aktivoiminen arjessa liikkumiseen mm. liikuntapassien muodossa, yhteiset toiminnalliset tapahtumat. päiväkodin arjessa säännölliset retket lähiympäristöön ja -metsään , liikkumisen salliminen sisätiloissa, ulko- ja sisäliikunnan monipuolisuus , aikuinen mukana ohjaamassa/ mahdollistamassa.	välituntitoimintaa, luokassa oppimista liikkuen,
Liikuntaa on mukana pitkin päivää mm. siirtymätilanteissa	Liikuntavälineitä on hommattu lisää ja välituntisin oppilaita kannustetaan liikunnallisiin leikkeihin. Uimassa käydään usein ja valinnaisissa aineissa liikuntaa on runsaasti.
Esim. arkiseikkailu-materiaali	Ei ole tietoa
Siirtymät sisältävät liikettä, ulkoilut tapahtuvat säännöllisesti, päiväkodin toiminta on toiminnallista.	Liikunta saatu koskemaan jokaista nuorta sekä huomioitu yksilöt sekä mielenkiinnon kohteet
Olemme olleet mukana unelmien liikuntapäivä tapahtumassa.	Lainattavia liikuntavarusteita
Yhteiset lasten liikuntapahtumat ulkona joka lukukausi. Koko päiväkodin liikunnan vuosikello. Säännölliset retket, jumppasalipäivät ja hyvä liikuntavälinevalikoima sisällä ja osin ulkona.	Oppituntien aikainen toiminta, välkkäritoiminta, liikuntapäivä, Unicef-kävely, osallistumiset jalkapallo- ja yleisurheilukilpailuihin yms.
Hyödynnämme liikkuvan varhaiskasvatuksen konkreettisia toimintaideoita arjessa sekä perehdymme huomioitaviin asioihin ja tutkimuksiin joita julkaisuissa nousee esiin.	Ohjattua välkkäliikuntaa, teemaviikkoihin ja kampanjoihin osallistututtu
viikoittaiset liikuntaleikit ulkona ja sisällä, osallistuminen esim. Jekku Jänön seikkailuviikolle.	Oppituntien aikaista liikkumista on suunniteltu ja mahdollistettu
jumppasali käytössä kerran viikossa, runsaasti ulkoilua, metsäretket	Aiemmin näkyi enemmän myös sisätiloissa, mutta nyt kiitettävästi välituntivälineitä ja sisäliikuntavälneitä
Valmiita materiaaleja käyttöön ja vinkkejä toimintaan.	Ohjattua välituntiliikkumista,
Lapsille on taukoliikuntaa, odotteluhetkissä liikkumista	Toiminnallinen opetus luokissa ja välitunneille on kehitetty liikkuvaa toimintaa.
Liikkuminen on sallittua esim. sisällä. Liikkumista on lisätty kaikkeen toimintaan.	
En tiedä. Ohjelma ei näy arjessa.	

Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelman vaikutuksia varhaiskasvatuksessa:

Pedagoginen suunnitelmallisuus ja toiminnallisuus; liikkuminen osaksi lapsen koko päivää, ei vain erillisiin liikuntahetkiin.

Toiminnalliset rutiinit ja siirtymät, oppimisympäristöt: Liikkuminen on integroitu osaksi päiväkodin arkea sallimalla liike sisätiloissa ja hyödyntämällä siirtymätilanteita sekä odotteluhetkiä aktivoivasti. Vastaajat korostivat säännöllistä retkeilyä lähiympäristöön ja metsään keskeisenä osana liikunnallista arkea.

Valmiiden materiaalien hyödyntäminen: Ohjelman tarjoamat materiaalit, kuten *Jekku Jänön seikkailuviikko* ja *Arkiseikkailu*, ovat käytössä. Materiaalien koetaan antavan konkreettisia vinkkejä ja ideoita ohjattuun toimintaan.

Suunnitelmallisuus ja tapahtumat: Toimintaa ohjaa monessa yksikössä liikunnan vuosikello, ja toimintavuoteen kuuluvat säännölliset yhteiset liikuntatapahtumat sekä huoltajien osallistaminen esimerkiksi liikuntapassien muodossa.

Kriittiset huomiot: ohjelman vaikuttavuutta rajoittavat arviointityökalujen epäkäytännöllisyys ja ohjelman puutteellinen jalkautuminen yksikön päivittäiseen työhön

Liikkuva koulu – ohjelman vaikutuksia perusopetuksessa:

Välituntien aktivointi, opetuksen toiminnallisuus ja fyysisen toimintaympäristön kehittäminen

Välituntitoiminnan kehittäminen: Keskeisimpänä toimenpiteenä mainittiin ohjattu välituntiliikunta ja vertaisohjattu "välkkäritoiminta". Ohjelman myötä koulupäiviin on vakiintunut aktiivisia taukoja, jotka katkaisevat istumisen.

Toiminnallinen oppiminen: Liike on tuotu osaksi luokkahuonetyöskentelyä taukojumppien ja toiminnallisten opetusmenetelmien avulla. Vastaajat nostivat esiin myös ulkona oppimisen ja liikunnan hyödyntämisen valinnaisissa aineissa.

Infrastruktuuri ja välineistö: Ohjelman myötä koulujen liikuntavälineistö on parantunut. Oppilailla on käytössään lainattavia välineitä, jotka kannustavat omaehtoiseen liikkumiseen välitunneilla.

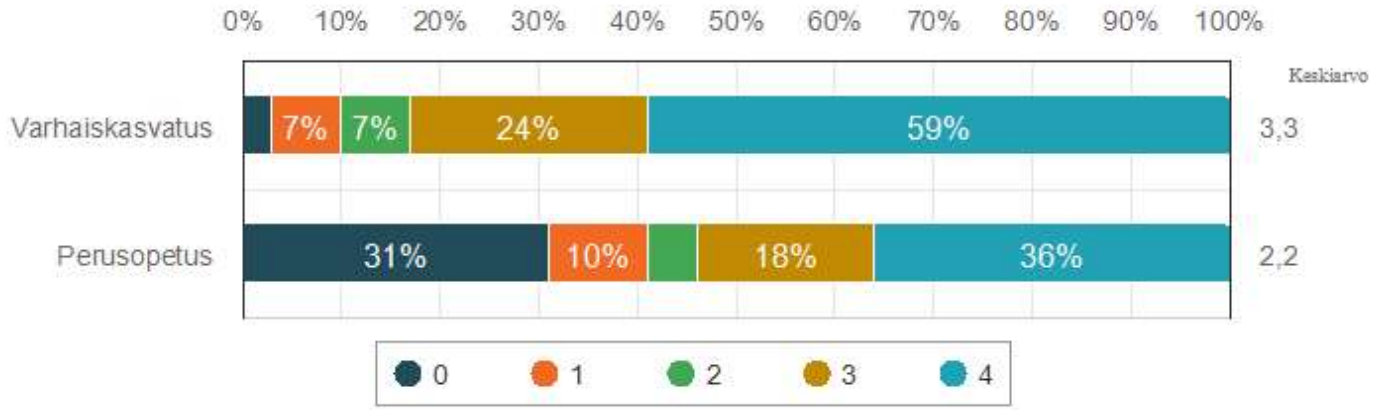
Toimintakulttuurin vakiintuminen: Vastauksista ilmenee, että vaikka osa hankkeen aikaisesta alkuhuumasta on tasaantunut, on yleinen toimintakulttuuri muuttunut pysyvästi liikunnallisempaan suuntaan. Ohjelma on auttanut huomioimaan yksilölliset erot ja tuomaan liikunnan osaksi jokaisen oppilaan koulupäivää.

Toimipaikan liikuntavastaava tai koordinoiva tiimi

Varhaiskasvatuksessa liikunnan koordinointi toteutuu erittäin vahvasti keskiarvon ollessa 3,3 ja mediaanin ollessa peräti 4,0. Valtaosa vastaajista (82,7 %) arvioi vastuiden nimeämisen olevan melko hyvällä tai hyvällä tasolla. Erityisen huomionarvoista on se, että selkeä enemmistö (58,6 %) vastaajista koki toiminnan toteutuvan hyvin. Matalia arvioita annettiin vain vähän. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvatusyksiköissä on vakiintunut käytäntö nimetä vastuuhenkilö tai tiimi ohjaamaan liikunnallista toimintakulttuuria.

Perusopetuksessa koordinointivastuiden tila on huomattavasti hajanaisempi keskiarvon ollessa 2,2 ja mediaanin 3,0. Vaikka hieman yli puolet vastaajista (53,8 %) sijoitti toiminnan myönteisille tasoille, tuloksissa korostuu merkittävä tiedonpuute tai rakenteiden puuttuminen. Peräti 30,8 % perusopetuksen vastaajista valitsi vaihtoehdon ”En tiedä” ja noin viidennes (15,4 %) koki vastuiden nimeämisen toteutuvan huonosti tai heikosti. Tämä viittaa siihen, että perusopetuksessa liikkumisen koordinointi on usein epäselvää tai tieto nimetyistä vastuutahoista ei tavoita koko henkilöstöä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatus on onnistunut luomaan perusopetusta vahvemmat rakenteelliset puitteet liikkumisen edistämisen koordinoinnille. Perusopetuksen puolella keskeiseksi kehityskohteeksi nousee selkeiden koordinointivastuiden nimeäminen ja niistä tiedottaminen, jotta liikkumisen edistäminen olisi johdonmukaista.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	3,5%	6,9%	6,9%	24,1%	58,6%	3,3	4,0
Perusopetus	30,8%	10,3%	5,1%	17,9%	35,9%	2,2	3,0

KUVA 5. TOIMIPAIKALLE ON NIMETTY LIIKUNTAVASTAAVA TAI TIIMI KOORDINOIMAAN LIIKKUMISEN EDISTÄMISTÄ vastaajien määrä 68

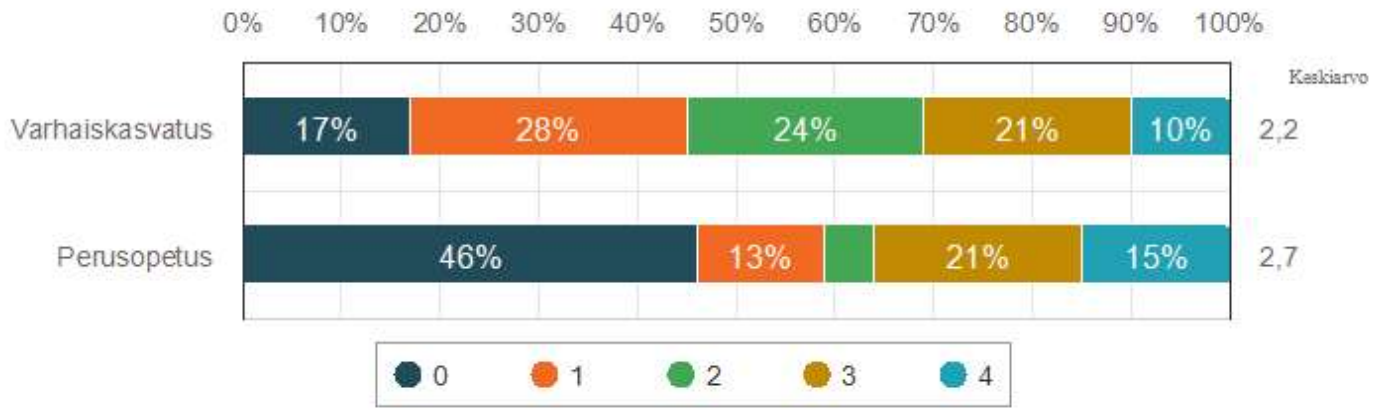
Ajan resursointi toimipaikan liikkumisen koordinointiin

Varhaiskasvatuksessa ajan järjestäminen koordinoinnille toteutuu heikosti keskiarvon ollessa 2,2 ja mediaanin 2,0. Vastaajista lähes puolet (44,8 %) arvioi ajan järjestämisen toteutuvan joko huonosti tai heikosti (tasot 1 tai 2). Vain noin kolmannes (31,1 %) vastaajista katsoi ajan järjestämisen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. ”En tiedä” vastausten osuus oli 17,2 %, mikä viittaa siihen, ettei osa henkilöstöstä ole tietoinen liikuntavastaavien todellisista resursseista. Tulokset heijastavat varhaiskasvatuksen haastetta irrottaa henkilöstöä kasvatustyöstä kehittämis- ja koordinointitehtäviin.

Perusopetuksessa ajan järjestämisen keskiarvo on 2,7 ja mediaani 3,0. Niistä vastaajista, jotka osasivat arvioida tilannetta, yli puolet (35,9 %) koki resursoinnin toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Huomionarvoista on kuitenkin erittäin korkea ”en tiedä” vastausten osuus: peräti 46,2 % perusopetuksen vastaajista ei osannut arvioida, onko koordinointiin varattu aikaa. Tämä kertoo siitä, että koordinointityö ja sen vaatima resursointi jäävät usein muun henkilöstön näkökulmasta näkymättömäksi tai se on keskittynyt vain hyvin pienelle osalle työyhteisöä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikunnallisen toimintakulttuurin koordinointi kärsii ajanpuutteesta erityisesti varhaiskasvatuksessa. Perusopetuksessa resursointi vaikuttaa olevan paremmalla tasolla niissä yksiköissä, joissa koordinointia tehdään, mutta lähes puolet henkilöstöstä on täysin tietämätöntä koko asiasta. Jotta liikkumisen edistäminen olisi vaikuttavaa ja jatkuvaa, tulisi koordinointivastuille osoittaa selkeä ja riittävä aikaresurssi.

HUOM! Tämä kysymys olisi pitänyt olla vain nimetyille liikuntavastaaville / liikuntaa koordinoiville tiimeille

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	17,2%	27,6%	24,1%	20,7%	10,4%	2,2	2,0
Perusopetus	46,2%	12,8%	5,1%	20,5%	15,4%	2,7	3,0

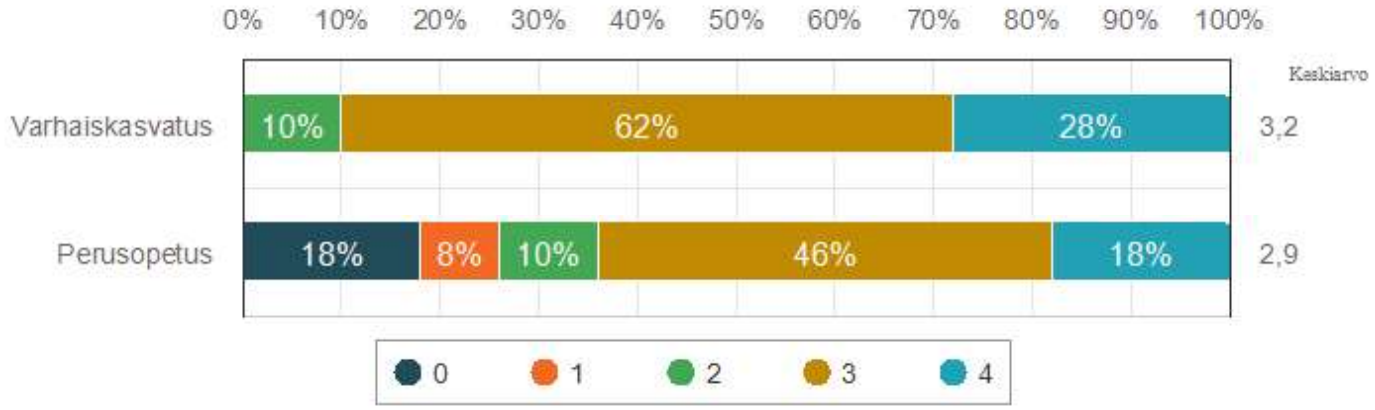
KUVA 6. LIIKUNTAVASTAAVALLE TAI TIIMILLE ON JÄRJESTETTY AIKAA TOIMINNAN KOORDINOIMISEKSI vastaajien määrä 68

Henkilökunnan osaaminen liikkumisen lisäämisessä

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön osaaminen arvioitiin erittäin korkeaksi keskiarvon ollessa 3,2 ja mediaanin 3,0. Lähes kaikki vastaajat (89,7 %) kokivat osaamisen toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. Vain 10 % arvioi henkilökunnan osaamisen heikoksi.

Perusopetuksessa osaamisen keskiarvo on 2,9 ja mediaani 3,0. Vaikka valtaosa niistä vastaajista, jotka osasivat arvioida tilannetta, koki osaamisen olevan melko hyvällä tai hyvällä tasolla (yhteensä 64,1 %), tuloksissa näkyy varhaiskasvatusta enemmän hajontaa. Perusopetuksen vastaajista 17,9 % ei osannut arvioida osaamisen tasoa ja noin 18 % koki osaamisen toteutuvan joko huonosti tai heikosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että henkilöstön osaaminen muodostaa vahvan pohjan liikkumisen edistämiselle. Varhaiskasvatuksessa osaaminen on erittäin vakiintunutta ja yleisesti tunnustettua. Perusopetuksessa osaamista on myös laajasti, mutta haasteena on osaamisen tasainen jakautuminen koko työyhteisöön sekä mahdolliset katvealueet niillä vastaajilla, jotka eivät kykene arvioimaan yhteisönsä osaamistasoa. Osaamisen edelleen vahvistaminen voi tukea liikunnallisen toimintakulttuurin syventämistä entisestään.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	10,3%	62,1%	27,6%	3,2	3,0
Perusopetus	17,9%	7,7%	10,3%	46,2%	17,9%	2,9	3,0

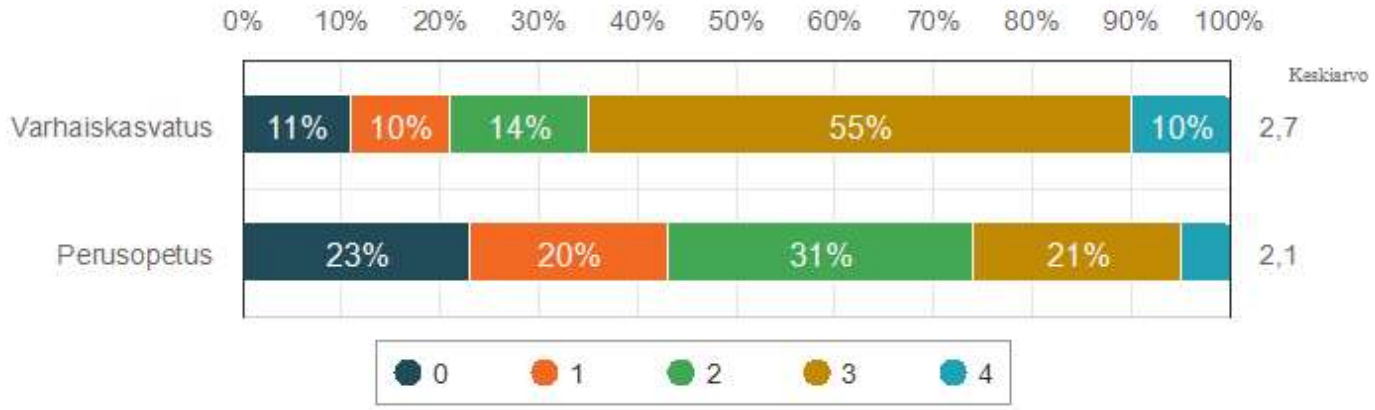
KUVA 7. HENKILÖKUNNALLA ON RIITTÄVÄSTI OSAAMISTA LIIKUNNAN LISÄÄMISEKSI vastaajien määrä 68

Henkilökunnan osallistuminen liikunnallisiin tai toiminnallista oppimista tukeviin täydennyskoulutuksiin

Varhaiskasvatuksessa täydennyskoulutukseen osallistuminen toteutuu hyvällä tasolla keskiarvon ollessa 2,7 ja mediaanin 3,0. Valtaosa vastaajista (65,5 %) arvioi osallistumisen toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. Noin viidennes (20,7 %) arvioi osallistumisaktiivisuuden huonoksi tai heikoksi, ja nollavastausten osuus oli 10,4 %. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvattajat hyödyntävät täydennyskoulutusmahdollisuuksia suhteellisen hyvin.

Perusopetuksessa täydennyskoulutukseen osallistuminen on vähäisempää keskiarvon ollessa 2,1 ja mediaanin 2,0. Vain noin neljännes vastaajista (25,6 %) koki osallistumisen toteutuvan melko hyvin tai hyvin . Sen sijaan yli puolet vastaajista (51,3 %) arvioi osallistumisaktiivisuuden huonoksi tai heikoksi. Huomionarvoista on myös perusopetuksen korkea nollavastausten osuus (23,1 %), mikä kertoo siitä, ettei tieto tarjolla olevista koulutuksista tai niihin osallistumisesta tavoita suurta osaa henkilöstöstä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että ammatillisen osaamisen kehittäminen täydennyskoulutuksen avulla on huomattavasti vakiintuneempaa varhaiskasvatuksessa. Perusopetuksen puolella täydennyskoulutukseen osallistuminen näyttäytyy merkittävänä kehityskohteena; matala osallistumisaste ja tiedonpuute koulutuksista voivat hidastaa toiminnallisten menetelmien laajempaa jalkauttamista kouluarkeen. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen vaatii tuekseen jatkuvaa kouluttautumista, minkä vuoksi perusopetuksessa olisi tarpeen lisätä sekä koulutustarjontaa että kannustimia niihin osallistumiseen.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	10,4%	10,3%	13,8%	55,2%	10,3%	2,7	3,0
Perusopetus	23,1%	20,5%	30,8%	20,5%	5,1%	2,1	2,0

KUVA 8. HENKILÖKUNTA OSALLISTUU LIIKUNNALLISIIN TAI TOIMINNALLISTA OPPIMISTA TUKEVIIN TÄYDENNYSKOULUTUKSIIN vastaajien määrä 68

STRATEGINEN JOHTAMINEN JA SUUNNITTELU
Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.
Vastaajien määrä: 8

Varhaiskasvatus	Perusopetus
Omalla alueellani on monipuolinen osaaminen liikunnalliseen osaamiseen ja henkilöstön asenne lasten liikkumiseen sekä liikuttamiseen aivan mahtava. Liikunta ei ole ollut vakan koulutussuunnittelussa ensisijaista nyt muutamaan vuoteen, muiden asioiden painottuessa enemmän mm. OPH:n ohjaamana. Tulevaisuudessa on jälleen pohdittava olisiko liikunnan osaaminen otettava koulutusohjelmaan ja tarkisteltava kuinka paljon uusien työntekijöiden perustutkinnoissa on ollut liikunnallista koulutusta.	Ensi lukuvuotena liikkuminen yhtenä teemana, joten panostamme siihen enemmän
Liikuntavastaavan pitäisi hoitaa vastuualuettaan muun työn ohessa. Siihen ei ole varattu aikaa. SAK aika menee ryhmän pakollisiin tehtäviin. Tästä syystä vastuualue on vain nimellinen. Liikunnan kehittäminen, uusien ideoiden etsiminen, innostaminen, pienimuotoisten tapahtumien ym järjestäminen tarvitsevat aikaa.	-on oltu aiemmin Liikkuva koulu -projektissa
Koulutuksiin osallistui samat aiheesta jo ennestään kiinnostuneet henkilöt.	Koulutuksiin pääsee nykyisin kovin huonosti, koska säästöt.
Lapset nauttivat liikkumisesta. Heitä on hyvä innostaa liikkumaan ja luoda mahdollisuuksia.	
Rakennusvaiheessa/suunnitteluvaiheessa olisi voitu miettiä pihan toimivuutta (peli-, pyöräilyalue, varjopaikat jne.)	

Strateginen johtaminen ja suunnittelu varhaiskasvatuksessa

Osaaminen ja koulutussuunnittelu: Henkilöstön asenne ja perustason liikunnallinen osaaminen koetaan vastaajien keskuudessa erittäin vahvaksi resurssiksi. Tuloksista nousee kuitenkin huoli siitä, että liikuntakasvatus on viime vuosina jäänyt muiden valtakunnallisten painopisteiden varjoon. Vastaajat näkevätkin tarpeen palauttaa liikunta takaisin koulutussuunnitelmien keskiöön ja varmistaa samalla myös uusien työntekijöiden riittävä osaamistaso. Haasteena nykyisessä koulutusmallissa nähdään se, että täydennyskoulutuksiin hakeutuvat usein samat, aiheesta jo valmiiksi kiinnostuneet henkilöt, mikä saattaa hidastaa osaamisen laaja-alaista jalkautumista koko työyhteisöön.

Resurssit ja ajankäyttö: Kehittämistyön merkittävimpänä esteenä pidetään ajanpuutetta. Liikuntavastaavien rooli on usein nimellinen, sillä erillistä työaikaa kehittämiseen, ideointiin tai tapahtumien järjestämiseen ei ole varattu. SAK-aika (suunnittelu-, arviointi- ja koulutusaika) kuluu pitkälti pakollisiin ryhmän liittyviin tehtäviin.

Fyysinen ympäristö ja suunnittelu: Vastauksissa nousee esiin puutteet tilojen ja piha-alueiden toimivuudessa. Vastaajien mukaan rakennus- ja suunnitteluvaiheessa tulisi huomioida nykyistä paremmin peli- ja pyöräilyalueet sekä varjoisat paikat, jotka mahdollistavat monipuolisen liikkumisen.

Strateginen kehittäminen ja suunnittelu perusopetuksessa

Tulevaisuuden painopisteet: Toiminta on siirtymässä projektiluontoisesta "Liikkuva koulu" -vaiheesta kohti tavoitteellisempaa teemavuosityöskentelyä. Ensi lukuvuodelle liikunta on asetettu yhdeksi strategiseksi painopistealueeksi, mikä mahdollistaa resurssien kohdentamisen toiminnan vahvistamiseen.

Talous ja koulutusmahdollisuudet: Strategisena haasteena nähtiin kuntatalouden säästötoimenpiteet, jotka rajoittavat henkilöstön pääsyä täydennyskoulutuksiin.

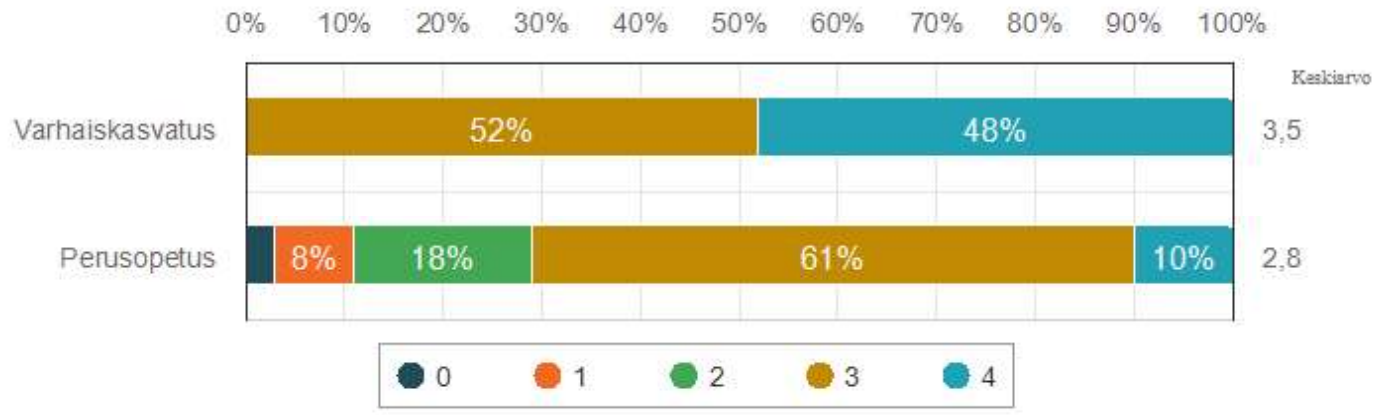
Pitkien istumis- ja odottelujaksojen välttäminen

Varhaiskasvatuksessa pitkien istumis- ja odottelujaksojen välttäminen toteutuu erinomaisesti, mistä kertovat korkea keskiarvo 3,5 ja mediaani 3,0. Kaikki vastaajat arvioivat toiminnan toteutuvan vähintään melko hyvin. Varhaiskasvatuksessa ei annettu lainkaan matalia arvosanoja tai "en tiedä" -vastauksia, mikä viittaa siihen, että liikkumisen mahdollistaminen ja paikallaanolon välttäminen ovat varhaiskasvatuksessa luonteva tapa toimia.

Perusopetuksessa istumisjaksojen välttäminen toteutuu myös myönteisesti, vaikka koulupäivän rakenteelliset tekijät asettavatkin tälle enemmän haasteita. Perusopetuksen keskiarvo on 2,8 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (71,8 %) katsoo tavoitteen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Toisaalta perusopetuksessa esiintyy varhaiskasvatusta enemmän hajontaa: noin neljännes (25,6 %) vastaajista koki istumis- ja odottelujaksojen välttämisen toteutuvan joko huonosti tai heikosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että fyysisen aktiivisuuden edistäminen vähentämällä passiivisia jaksoja on otettu laajasti huomioon sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksessa tämä on jo vakiintunut ja täysimääräisesti toteutuva käytäntö. Perusopetuksessa on saavutettu hyvä perustaso, mutta tulokset heijastavat perinteisen kouluympäristön haasteita; istumisen vähentäminen vaatii perusopetuksessa edelleen käytänteiden tarkastelua ja kehittämistä.

.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	0,0%	51,7%	48,3%	3,5	3,0
Perusopetus	2,6%	7,7%	17,9%	61,5%	10,3%	2,8	3,0

KUVA 9. PITKIÄ ISTUMIS- JA ODOTTELUJAKSOJA VÄLTETÄÄN vastaajien määrä 68

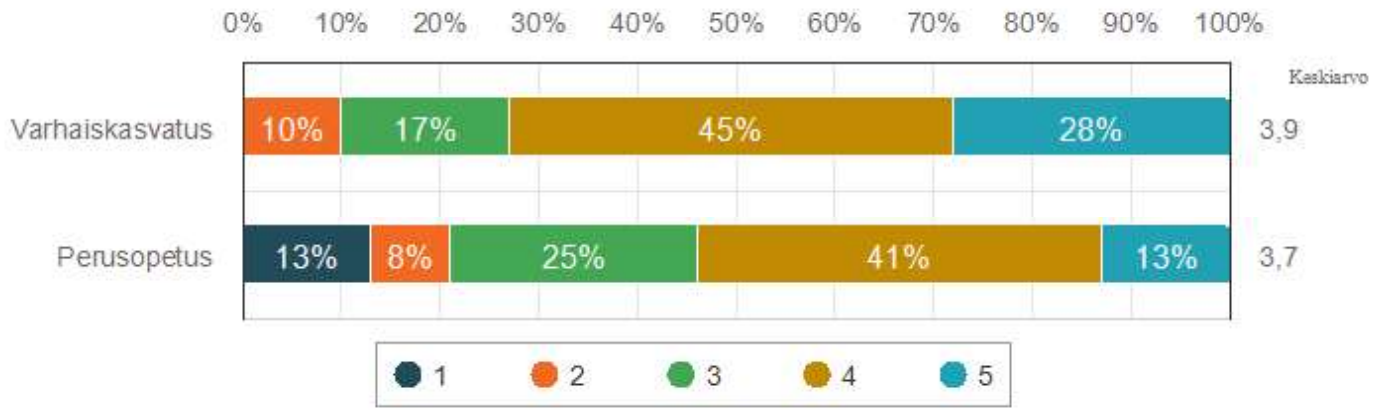
Liikkumiseen kannustaminen siirtymätilanteissa

Tämän kysymyksen analyysissa on huomioitavaa, että asteikko on virheellisesti 1–5 ja se on jätetty analyysin arvoiksi.

Varhaiskasvatuksessa liikkumiseen kannustaminen siirtymissä toteutuu erittäin vahvasti, mistä kertovat korkea keskiarvo 3,9 ja mediaani 4,0. Valtaosa vastaajista (72,4 %) arvioi toiminnan toteutuvan joko melko hyvin. 27,6 % vastaajista kokivat siirtymätilanteissa liikkumisen toteutuvan huonosti tai heikosti. Tulokset viittaavat siihen, että siirtymien liikkuminen siirtymätilanteissa on melko vakiintunut osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa.

Perusopetuksessa liikkumiseen kannustaminen siirtymissä on myös hyvällä tasolla keskiarvon ollessa 3,7 ja mediaanin 4,0. Yli puolet vastaajista (53,8 %) arvioi käytännön toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. Perusopetuksen vastauksissa esiintyy kuitenkin enemmän hajontaa ja epätietoisuutta kuin varhaiskasvatuksessa: 12,8 % vastaajista ei osannut arvioida tilannetta ja 33,4 % koki toiminnan toteutuvan huonosti tai heikosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että siirtymätilanteiden potentiaali liikkumisen lisäämisessä on tunnistettu hyvin. Varhaiskasvatuksessa toimintatapa on yhtenäisempi ja kattaa koko vastaajajoukon. Perusopetuksessa siirtymien liikunnallistaminen on myös yleistä, mutta tulokset viittaavat siihen, että käytännöt vaihtelevat yksiköittäin, mikä näkyy "en tiedä" -vastausten määrässä. Perusopetuksen puolella siirtymätilanteiden hyödyntäminen tarjoaa edelleen kehitysmahdollisuuksia.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	10,4%	17,2%	44,8%	27,6%	3,9	4,0
Perusopetus	12,8%	7,7%	25,7%	41,0%	12,8%	3,7	4,0

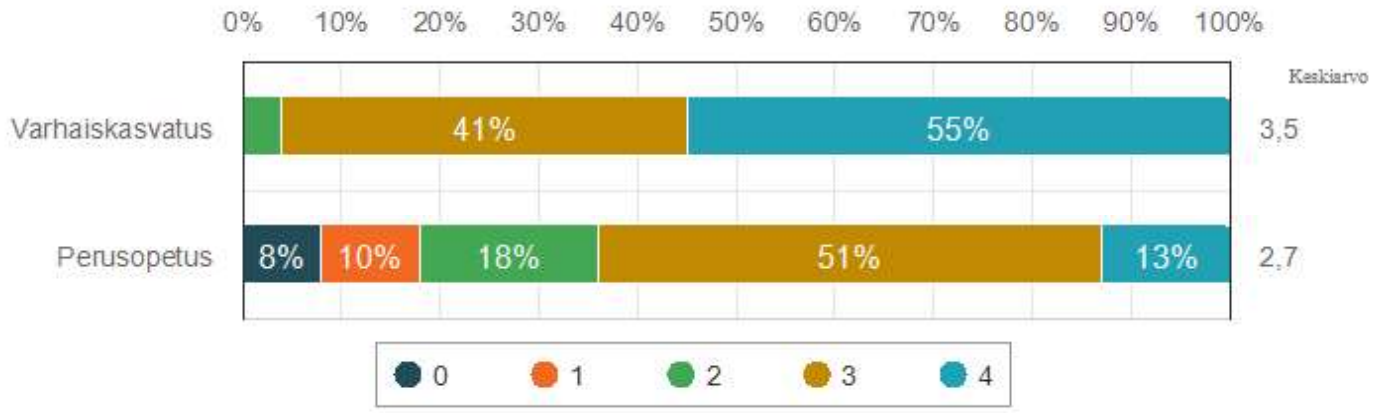
KUVA 10. SIIRTYMÄTILANTEISSA KANNUSTETAAN LIIKKUMISEEN vastaajien määrä: 68

Liikkuminen osana arjen pedagogista toimintaa ja oppimisen tukemista (esim. toiminnalliset menetelmät, liikunnalliset leikit, liikunnalliset siirtymät)

Varhaiskasvatuksessa liikkuminen on keskeinen osa pedagogista toimintaa, mistä kertovat korkea keskiarvo 3,5 ja mediaani 4,0. Lähes kaikki vastaajat (96,6 %) arvioivat liikkumisen toteutuvan osana arkea melko hyvin. Erityisen huomionarvoista on, että yli puolet vastaajista (55,2 %) valitsi korkeimman arvosanan.

Perusopetuksessa liikkumisen hyödyntäminen pedagogisena työkaluna toteutuu kohtalaisesti keskiarvon ollessa 2,7 ja mediaanin 3,0. Valtaosa vastaajista (64,1 %) katsoo toiminnallisuuden toteutuvan melko hyvin tai hyvin, mutta varhaiskasvatukseen verrattuna korkeimpien arvosanojen osuus on merkittävästi pienempi (12,8 %). Perusopetuksen vastauksissa esiintyy myös enemmän hajontaa: noin 28 % vastaajista koki liikkumisen osallisuuden pedagogiikkaan toteutuvan huonosti tai heikosti. Lisäksi 7,7 % vastaajista ei osannut arvioida tilannetta.

Tulokset vahvistavat käsitystä siitä, että liikkuminen on varhaiskasvatuksessa luonteva ja vakiintunut menetelmä oppimisen tukemisessa. Perusopetuksessa on saavutettu hyvä perusta toiminnallisuudelle, mutta tulokset viittaavat siihen, että liikkumisen säännöllinen integroiminen osaksi opetusta ja pedagogisia menetelmiä vaatii perusopetuksen puolella edelleen kehittämistä ja mahdollisesti asenteellisia tai rakenteellisia muutoksia.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	3,4%	41,4%	55,2%	3,5	4,0
Perusopetus	7,7%	10,3%	17,9%	51,3%	12,8%	2,7	3,0

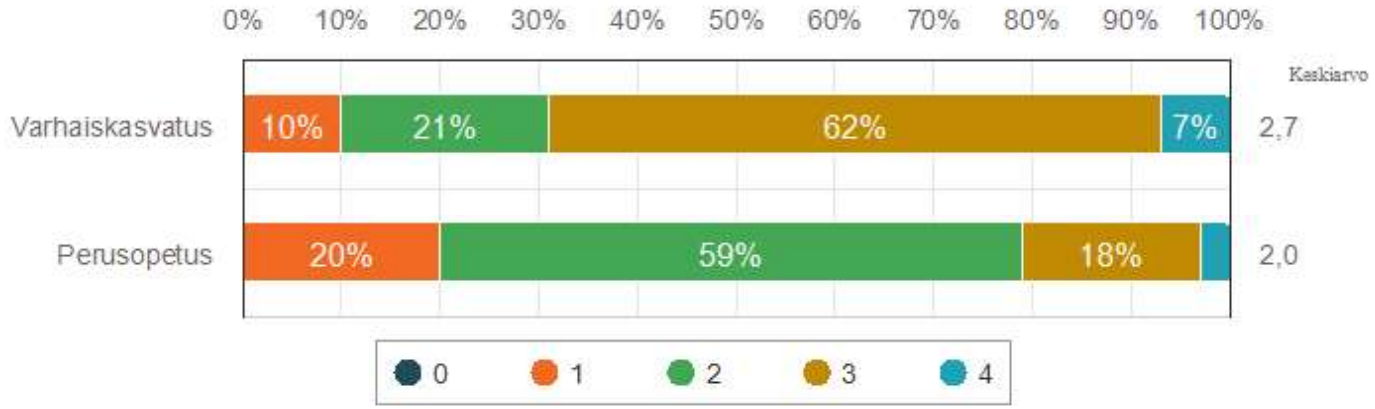
KUVA 11. LIIKKUMINEN ON OSA ARJEN PEDAGOGISTA TOIMINTAA JA OPPIMISEN TUKEMISTA (ESIM. TOIMINNALLISET MENETELMÄT, LIIKUNNALLISET LEIKIT, LIIKUNNALLISET SIIRTYMÄT) vastaajien määrä 68

Sisätilat liikunnallisuuden ja toiminnallisuuden lisääjinä

Varhaiskasvatuksessa sisätilojen koetaan tukevan liikkumista kohtalaisen hyvin, mistä kertovat keskiarvo 2,7 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (69,0 %) arvioi tilojen tukevan toiminnallisuutta melko hyvin tai hyvin. Noin kymmenesosa (10,3 %) koki tilojen tukevan liikkumista huonosti.

Perusopetuksessa sisätilojen soveltuvuus liikkumiseen arvioitiin heikommaksi keskiarvon ollessa 2,0 ja mediaanin 2,0. Vain noin viidennes vastaajista (20,5 %) katsoi tilojen lisäävän liikkumista melko hyvin tai hyvin. Valtaosa vastaajista (79,5 %) arvioi tilojen soveltuvan tarkoitukseen huonosti tai heikosti. Tämä viittaa siihen, että perinteiset koulurakennukset ja luokkahuoneet koetaan usein rajoittaviksi tekijöiksi toiminnallisten menetelmien jalkauttamisessa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että fyysinen toimintaympäristö asettaa merkittäviä haasteita erityisesti perusopetuksessa. Kun varhaiskasvatuksessa tilat nähdään pääosin liikkumiseen kannustavina, perusopetuksessa tilojen koetaan pikemminkin rajoittavan kuin lisäävän aktiivisuutta. Jotta liikkumista voitaisiin lisätä tavoitteellisesti, huomiota tulisi kiinnittää tilojen suunnitteluun ja muokkaamiseen.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	10,3%	20,7%	62,1%	6,9%	2,7	3,0
Perusopetus	0,0%	20,5%	59,0%	17,9%	2,6%	2,0	2,0

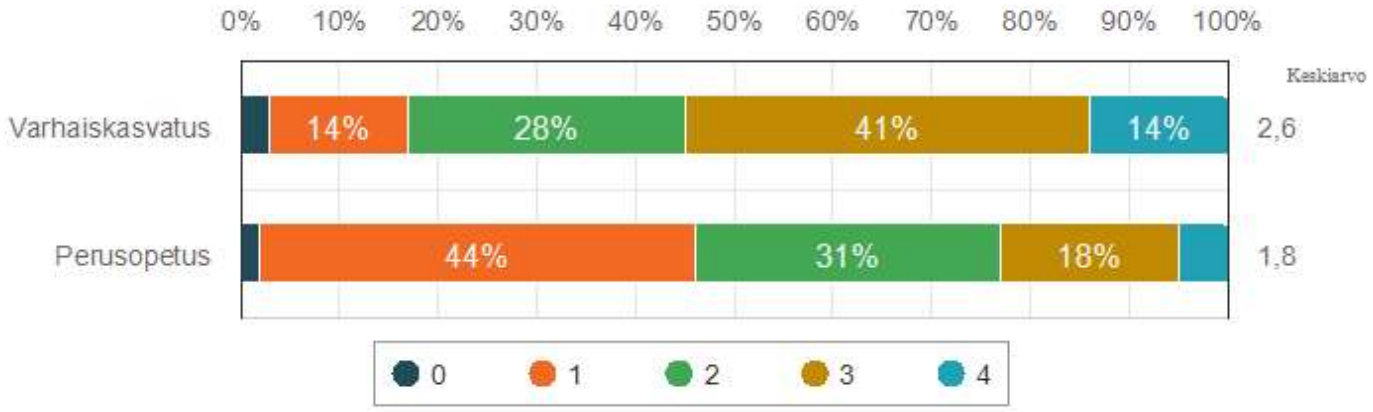
KUVA 12. SISÄTILAT OVAT SELLAISIA, ETTÄ NE LISÄÄVÄT LIIKKUMISTA JA TOIMINNALLISUUTTA
vastaajien määrä 68

Liikuntasalin käyttö päivän aikana

Varhaiskasvatuksessa liikuntasalin monipuolinen käyttö toteutuu kohtalaisen hyvin keskiarvon ollessa 2,6 ja mediaanin 3,0. Yli puolet vastaajista (55,2 %) arvioi käytön toteutuvan melko hyvin tai hyvin. 41,4 % vastaajista koki käytön toteutuvan huonosti tai heikosti. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvatusyksiköissä liikuntasaleja hyödynnetään suhteellisen joustavasti osana päivittäistä toimintaa.

Perusopetuksessa liikuntasalin monipuolinen käyttö toteutuu selvästi heikommin keskiarvon ollessa 1,8 ja mediaanin 2,0. Vain alle neljännes vastaajista (23,0 %) koki salin olevan monipuolisesti käytössä melko hyvin tai hyvin. Erityisen huomionarvoista on, että lähes puolet vastaajista (43,6 %) arvioi monipuolisen käytön toteutuvan huonosti. Tulokset heijastavat perusopetuksen haasteita, joissa liikuntasalit on usein varattu lukujärjestyksen mukaisille liikuntatunneille, mikä saattaa rajoittaa niiden käyttöä muuna aikana, kuten välitunneilla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikuntasaliresurssin hyödyntämisessä on eroja. Varhaiskasvatuksessa tilat ovat aktiivisemmassa käytössä läpi päivän, kun taas perusopetuksessa liikuntasalin mahdollisuuksia liikkumisen lisääjänä ei ole hyödynnetty täysin.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	3,4%	13,8%	27,6%	41,4%	13,8%	2,6	3,0
Perusopetus	2,6%	43,6%	30,8%	17,9%	5,1%	1,8	2,0

KUVA 13. LIIKUNTASALI ON KÄYTÖSSÄ MONIPUOLISESTI PÄIVÄN AIKANA (ESIM. VÄLITUNNIT, ILTAPÄIVÄ) vastaajien määrä 68

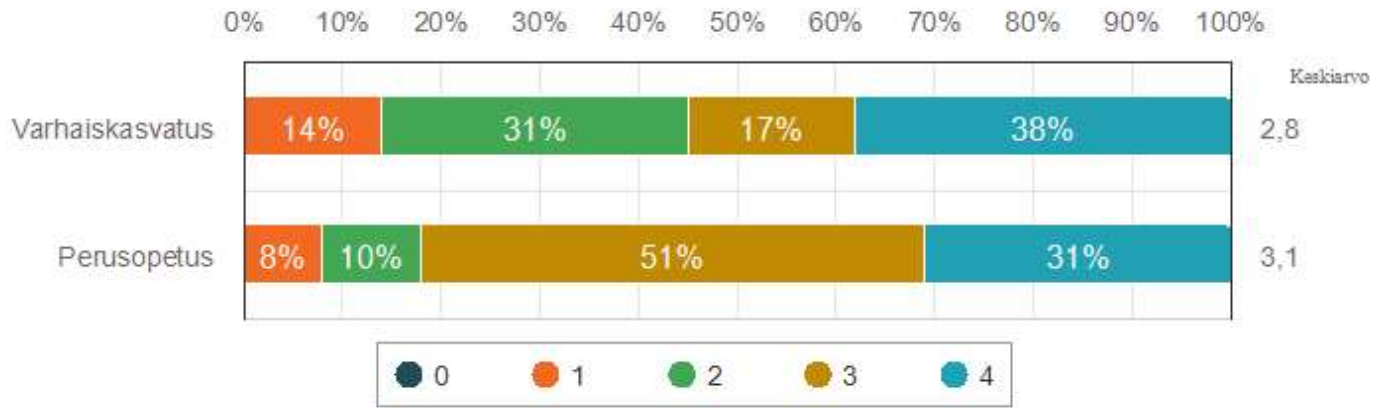
Toimipaikan pihan virikkeellisyys, liikuntavälineiden riittävyys ja niiden saatavuus ulkoilun aikana

Varhaiskasvatuksessa pihan virikkeellisyys ja välineiden saatavuus saivat keskiarvoksi 2,8 ja mediaaniksi 3,0. Vastaajista yli puolet (55,2 %) arvioi tilanteen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Kuitenkin varhaiskasvatuksen vastauksissa esiintyi myös kriittisyyttä, sillä 44,8 % vastaajista koki pihan ja välineistön tason huonoksi tai heikoksi.

Perusopetuksessa ulkoiluympäristö arvioitiin hieman varhaiskasvatusta paremmaksi keskiarvon ollessa 3,1 ja mediaanin 3,0. Peräti 82,1 % vastaajista koki pihan virikkeellisyyden ja välineiden saatavuuden toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Perusopetuksen puolella tyytymättömyys oli vähäisempää, sillä vain 17,7 % koki tilanteen huonoksi tai heikoksi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että perusopetuksessa piha-alueiden koetaan tukevan liikkumista varhaiskasvatusta yhtenäisemmin. Varhaiskasvatuksessa korostuu piha-alueiden erot ja välineistöni vaihtelu eri yksiköiden välillä, mikä näkyy vastauksien jakautumisena asteikon molempiin päihin.

.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	13,8%	31,0%	17,3%	37,9%	2,8	3,0
Perusopetus	0,0%	7,7%	10,2%	51,3%	30,8%	3,1	3,0

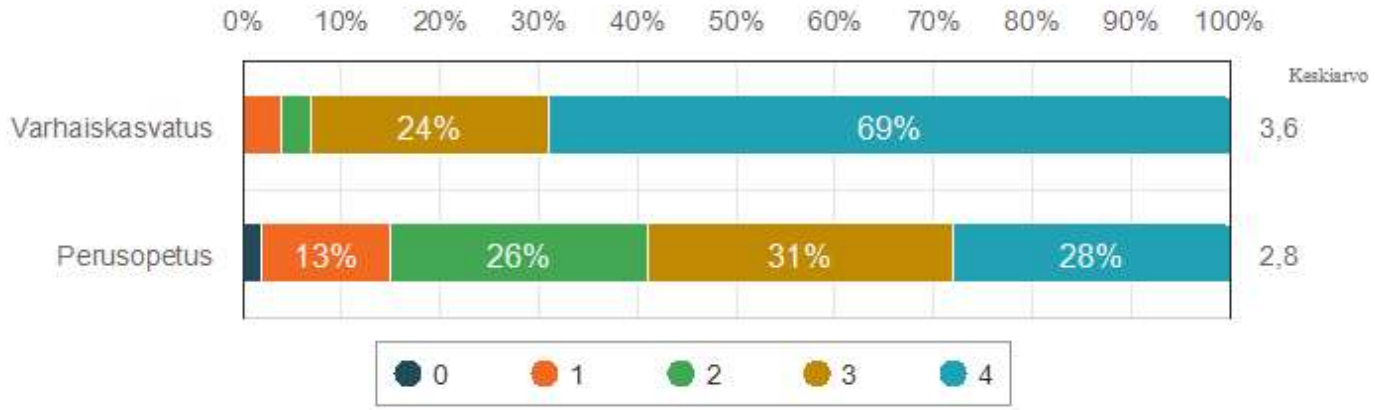
KUVA 14. TOIMIPAIKAN PIHA ON VIRIKKEELLINEN; LIIKUNTAVÄLINEITÄ ON RIITTÄVÄSTI JA NE OVAT VAPAASTI SAATAVILLA ULKOILUN AIKANA vastaajien määrä 68

Lähiympäristön mahdollisuuksien hyödyntäminen arjessa oppimisen ja toiminnan tukena (esim. piha-alueet, metsät, puistot)

Varhaiskasvatuksessa lähiympäristön hyödyntäminen toteutuu erinomaisesti keskiarvon ollessa 3,6 ja mediaanin 4,0. Peräti 93,1 % vastaajista arvioi lähiympäristön mahdollisuuksien hyödyntämisen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Vain pieni osa (6,9 %) katsoi hyödyntämisen toteutuvan huonosti tai heikosti. Tulokset korostavat ulkopedagogiikan ja lähiympäristön merkitystä osana varhaiskasvatuksen päivittäistä oppimisympäristöä.

Perusopetuksessa lähiympäristön hyödyntäminen toteutuu myönteisesti keskiarvon ollessa 2,8 ja mediaanin 3,0. Hieman yli puolet vastaajista (59,0 %) arvioi hyödyntämisen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. vastauksissa on kuitenkin enemmän hajontaa kuin varhaiskasvatuksessa; noin 38 % vastaajista koki lähiympäristön hyödyntämisen toteutuvan huonosti tai heikosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että lähiympäristö tarjoaa merkittävän resurssin liikkumisen ja oppimisen yhdistämiseen. Varhaiskasvatuksessa ympäristön tarjoamat mahdollisuudet on otettu käyttöön erittäin kattavasti. Perusopetuksessa lähiympäristöä hyödynnetään myös aktiivisesti, mutta vastaukset viittaavat siihen, että hyödyntämisaste vaihtelee toimintayksiköittäin. Ulkotilojen systemaattisempi käyttö voisi tukea perusopetuksen tavoitteita liikkumisen ja toiminnallisuuden lisäämisessä entisestään.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	3,5%	3,4%	24,1%	69,0%	3,6	4,0
Perusopetus	2,6%	12,8%	25,6%	30,8%	28,2%	2,8	3,0

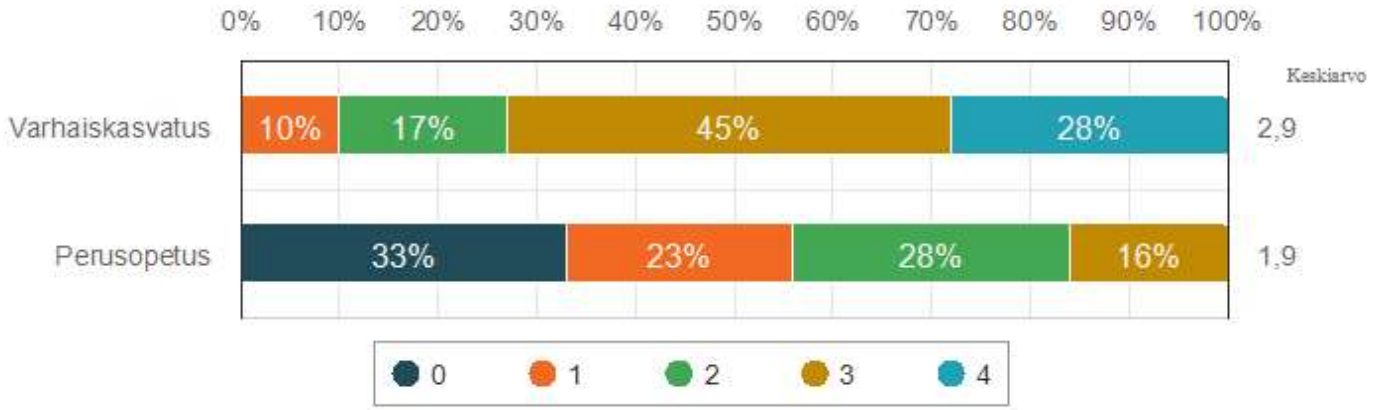
KUVA 15. LÄHIYMPÄRISTÖN MAHDOLLISUUKSIA (ESIM. PIHA-ALUEET, METSÄT, PUISTOT) HYÖDYNNETÄÄN ARJESSA OPPIMISEN JA TOIMINNAN TUKENA vastaajien määrä 68

Yhteisesti sovitut tavat liikkumisen taitojen havainnoinnissa, dokumentoinnissa, arvioinnissa ja hyödyntämisessä

Varhaiskasvatuksessa liikkumisen taitojen arviointi ja dokumentointi toteutuvat hyvällä tasolla keskiarvon ollessa 2,9 ja mediaanin 3,0. Valtaosa vastaajista (72,4 %) arvioi toiminnan toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. 27 % koki arvioinnin toteutuvan huonosti tai heikosti. Tämä heijastaa varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden vahvaa painotusta lapsen fyysisen kehityksen seurantaan ja dokumentointiin.

Perusopetuksessa liikkumisen taitojen havainnointi ja hyödyntäminen toteutuu selvästi heikommin keskiarvon ollessa 1,9 ja mediaanin 2,0. Peräti kolmannes vastaajista (33,3 %) ei osannut arvioida tilannetta lainkaan. Niistä, jotka osasivat antaa arvion, kukaan ei kokenut toiminnan toteutuvan hyvin. Suurin osa vastaajista (51,3 %) arvioi taitojen seurannan toteutuvan huonosti tai heikosti. Vain 15,4 % vastaajista koki seurannan toteutuvan melko hyvin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikkumisen taitojen tavoitteellinen seuranta ja arviointi on varhaiskasvatuksessa luonteva osa pedagogista prosessia, mutta perusopetuksessa se on joko puutteellista tai se ei näy henkilöstölle yhteisesti sovittuna toimintana. Perusopetuksen korkea nollavastausten osuus viittaa siihen, että liikkumisen taitojen arviointi saattaa jäädä pelkästään liikunnanopetuksen vastuulle eikä se näyttäydy koko toimipaikan yhteisenä tehtävänä. Perusopetuksen puolella olisi tarpeen kehittää selkeämpiä malleja fyysisen aktiivisuuden ja motoristen taitojen seurantaan.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	10,4%	17,2%	44,8%	27,6%	2,9	3,0
Perusopetus	33,3%	23,1%	28,2%	15,4%	0,0%	1,9	2,0

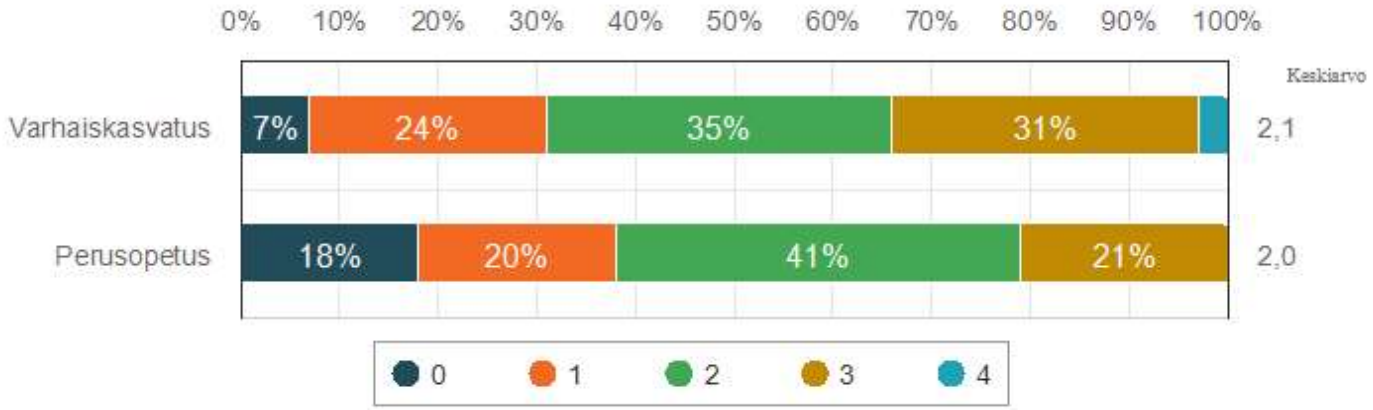
KUVA 16. LIIKKUMISEN TAITOJA HAVAINNOIDAAN, DOKUMENTOIDAAN, ARVIOIDAAN JA HYÖDYNNETÄÄN YHTEISESTI SOVITUILLA TAVOILLA vastaajien määrä 68

Teknologian hyödyntäminen liikkumisen lisääjänä

Varhaiskasvatuksessa teknologian hyödyntäminen liikkumisen tukena toteutuu heikosti keskiarvon ollessa 2,1 ja mediaanin 2,0. Vaikka noin kolmannes vastaajista (34,5 %) arvioi teknologian hyödyntämisen toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin, suurin osa vastaajista (58,6, %) arvioi teknologian käytön toteutuvan huonosti tai heikosti. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvatuksessa teknologian rooli fyysisen aktiivisuuden lisääjänä on vielä suhteellisen vähäistä.

Perusopetuksessa teknologian käyttö liikkumisen edistämisessä on samankaltaisella tasolla keskiarvon ollessa 2,0 ja mediaanin 2,0. Vain noin viidennes vastaajista (20,5 %) koki teknologian hyödyntämisen toteutuvan melko hyvin. Valtaosa vastaajista (61,5 %) arvioi toiminnan toteutuvan huonosti tai heikosti. Perusopetuksessa korostuu myös epätietoisuus aiheesta, sillä lähes joka viides vastaaja (18,0 %) valitsi vaihtoehdon ”en tiedä”.

Yhteenvetona voidaan todeta, että teknologian tarjoamaa potentiaalia liikkumisen lisäämiseksi ei hyödynnetä vielä täysimääräisesti. Perusopetuksen korkea ”en tiedä” vastausten osuus sekä molempien asteiden matalat keskiarvot viittaavat siihen, että teknologiset ratkaisut liikkumisen tukena eivät ole vielä vakiintuneet osaksi arkipedagogiikkaa. Teknologian hyödyntäminen tarjoaakin selkeän kehittämiskohteen, joka voisi parhaimmillaan lisätä motivaatiota ja tarjota uusia tapoja seurata aktiivisuutta.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	6,9%	24,1%	34,5%	31,0%	3,5%	2,1	2,0
Perusopetus	18,0%	20,5%	41,0%	20,5%	0,0%	2,0	2,0

KUVA 17 TEKNOLOGIAA HYÖDYNNETÄÄN LIIKKUMISEN LISÄÄJÄNÄ, vastaajien määrä 68

TOIMINTAKULTTUURI JA OPPIMISYMPÄRISTÖT
Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.
Vastaajien määrä: 4

Varhaiskasvatus	Perusopetus
Alueeni toimipaikkojen sisä- ja ulkoliikunta sekä lähiympäristön puitteet eroavat melko paljon, joten vastaaminen oli vaikeaa numeroiden avulla. Toimipisteet hyödyntävät omat vahvuudet ja ovat innovatiivisia -toimipaikkojen vertailu on turhaa, kuten myös sen aiheuttamien esteiden tuskailu.	
Meidän päiväkodissa liikkuminen on saatu osaksi päivittäistä arkea. Liikkumisen lisäämisen sijasta meillä kiinnitetään huomioita liikkumisen ylläpitämiseen. Talo on vanha rakennus, joten olemme pyrkineet mahdollistamaan liikkumisen tilojen puitteissa.	
Pienten ulkoliikuntavälineitä olisi hyvä täydentää. Tasainen hiekkapiha, jossa on pieni asvalttialue ja vaikeahko kiipeilyteline sekä keinuja, on päivittäinen ulkoliikuntapaikkamme. Olisi mukavaa, jos salissa voisi ajaa potkuautoilla.	
Metsää ja lähiympäristöä tulisi käyttää vielä enemmän monipuolisena oppimisympäristönä kaikissa ryhmissä niin että mahdollisimman moni lapsi hyötyisi siitä. Tällä hetkellä retkeily ja liikkuminen toteutuu hyvin epätasa-arvoisesti riippuen ryhmän opettajista. Toiminnallinen ja elämyksellinen oppiminen tärkeää ja olisi hyvä, että toiminnallisuus jatkuisi myös perusopetuksen puolella. Tämän osalta voisi tehdä enemmän yhteistyötä esiopetuksen ja perusopetuksen kanssa.	

Varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri ja oppimisympäristöt

Ympäristöjen moninaisuus ja haasteet
Varhaiskasvatuksen vastaajien mukaan toimipisteiden välillä on merkittäviä eroja fyysisissä puitteissa, mikä tekee yksiköiden välisestä suorasta vertailusta haastavaa. Toimintakulttuuri näyttäytyy kuitenkin joustavana ja innovatiivisena; monissa yksiköissä liikkuminen on saatu vakiinnutettua osaksi päivittäistä arkea, ja huomio on siirtynyt liikkeen lisäämisestä saavutetun tason ylläpitämiseen

Fyysiset puitteet ja välineistö
Vastaajat nostivat esiin haasteita, jotka liittyvät vanhoihin rakennuksiin ja ulkoalueiden toimivuuteen. Erityisesti pienten lasten ulkoliikuntavälineistön täydentäminen ja pihojen (esim. hiekkapihojen) kehittäminen monipuolisemmiksi nähtiin tarpeellisena.

Luonnon hyödyntäminen
Metsä ja lähiympäristö tunnistettiin keskeisiksi oppimisympäristöiksi. Tulosten perusteella niiden hyödyntäminen on kuitenkin tällä hetkellä epätasapainossa, sillä retkeilyn toteutuminen riippuu pitkälti kunkin ryhmän opettajien omasta aktiivisuudesta ja suuntautuneisuudesta.

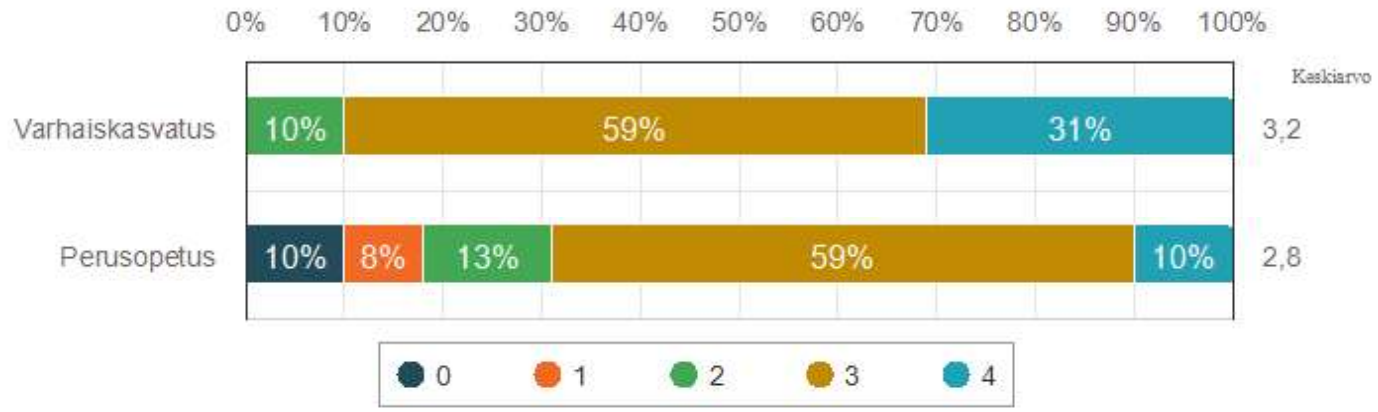
Pedagoginen jatkumo ja yhteistyön kehittäminen
Vastaajien keskuudessa nousi esiin toive toiminnallisen ja elämyksellisen oppimisen jatkumosta lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Toimintakulttuurin ei tulisi muuttua merkittävästi nivelvaiheessa vaan varhaiskasvatuksessa omaksutun toiminnallisuuden tulisi säilyä osana oppimista myös koulupolun alkaessa. Vastauksissa korostui tarve tiivistää yhteistyötä esiopetuksen ja perusopetuksen välillä. Strategisena tavoitteena on luoda yhtenäinen polku, jossa pedagogiset menetelmät ja liikkumista tukeva toimintakulttuuri siirtyvät sujuvasti kouluympäristöön.

Henkilöstön esimerkki liikkumisen ja aktiivisen toimintakulttuurin edistäjänä

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön esimerkki ja kannustaminen ovat erittäin vahvalla tasolla, mistä kertovat keskiarvo 3,2 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (89,6 %) arvioi henkilöstön esimerkin toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Erityisen huomionarvoista on, ettei kukaan varhaiskasvatuksen vastaajista kokenut toimintaa huonona ja vain noin kymmenesosa (10,4 %) arvioi tilanteen heikoksi. Tämä viittaa siihen, että varhaiskasvatuksessa oma esimerkillinen toiminta nähdään osana ammatillista roolia ja pedagogista arkityötä.

Perusopetuksessa henkilöstön rooli liikkumisen edistäjänä on myös merkittävä, vaikka arvioissa on varhaiskasvatusta enemmän hajontaa. Perusopetuksen keskiarvo on 2,8 ja mediaani 3,0. Noin kaksi kolmasosaa vastaajista (66,7 %) katsoo henkilöstön toimivan esimerkillisesti melko hyvin tai hyvin. Perusopetuksen vastauksissa esiintyi kuitenkin myös kriittisyyttä, sillä noin 28 % vastaajista koki henkilöstön esimerkin toteutuvan huonosti tai heikosti.

Tulosten perusteella henkilöstön oma esimerkki on keskeinen liikkumista edistävä tekijä sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa, mutta sen merkitys ja näkyvyys ovat vahvempia varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa aikuisen aktiivinen osallistuminen ja liikkuminen näyttäytyvät luontevana osana arjen toimintaa. *Koska henkilöstön oma asenne ja toiminta ovat keskeisessä asemassa organisaation toimintakulttuurin muutoksessa, perusopetuksessa olisi tarvetta vahvistaa koko työyhteisön sitoutumista yhteiseen liikunnalliseen esimerkillisyyteen.*

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	10,4%	58,6%	31,0%	3,2	3,0
Perusopetus	10,2%	7,7%	12,8%	59,0%	10,3%	2,8	3,0

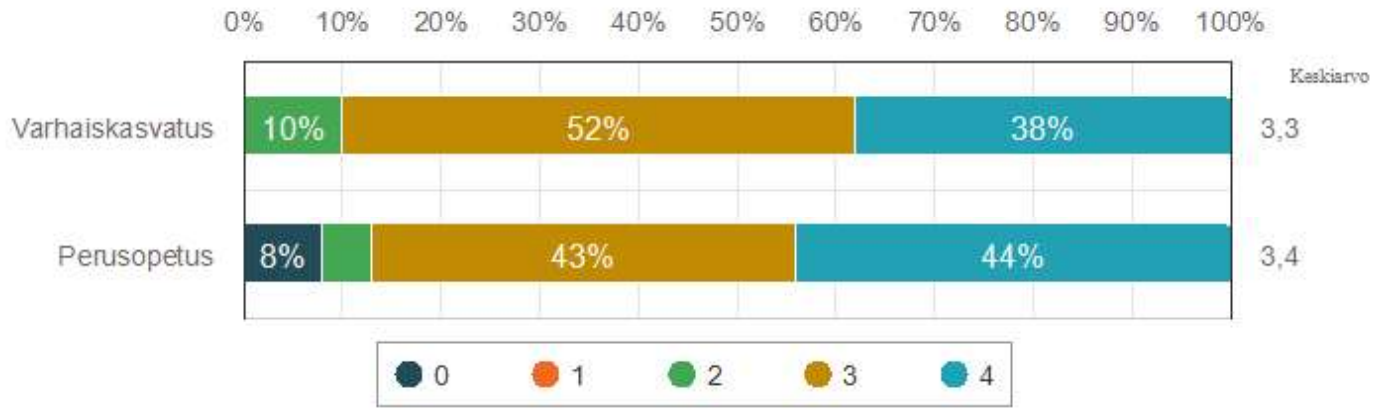
KUVA 18. HENKILÖSTÖ KANNUSTAA OMALLA ESIMERKILLÄÄN LAPSIA / OPPILAITA LIIKKUMAAN JA TOTEUTTAA AKTIIVISTA TOIMINTAKULTTUURIA vastaajien määrä 68

Henkilöstön asenne liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa asenneilmapiiri on erittäin myönteinen, mistä kertovat keskiarvo 3,3 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (89,6 %) sijoittui asteikon korkeimmille tasoille. Varhaiskasvatuksessa vain 10,4 % vastaajista arvioi asenteen heikoksi. Tämä viittaa siihen, että liikkumisen edistäminen nähdään varhaiskasvatusyksiköissä tunnistettuna arvona.

Perusopetuksessa asenneilmapiiri arvioitiin jopa hieman varhaiskasvatusta korkeammaksi keskiarvolla 3,4, mediaanin ollessa 3,0. Vastaajista 87,2 % koki asenteen myönteiseksi sijoittuen tasoille kolme tai neljä. Erityisen huomionarvoista on se, että perusopetuksen vastaajista peräti 43,6 % arvioi asenteen hyväksi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että molemmilla sektoreilla on erittäin vahva asenteellinen pohja liikunnallisen toimintakulttuurin edistämiselle. Vaikka perusopetuksessa on aiemmin havaittu haasteita esimerkiksi tilojen soveltuvuudessa tai liikkumisen taitojen dokumentoinnissa, henkilöstön asenne nähdään merkittävänä voimavarana. Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa pieni osa työyhteisöistä on vielä asennemuutoksen alkuvaiheessa.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	10,4%	51,7%	37,9%	3,3	3,0
Perusopetus	7,7%	0,0%	5,1%	43,6%	43,6%	3,4	3,0

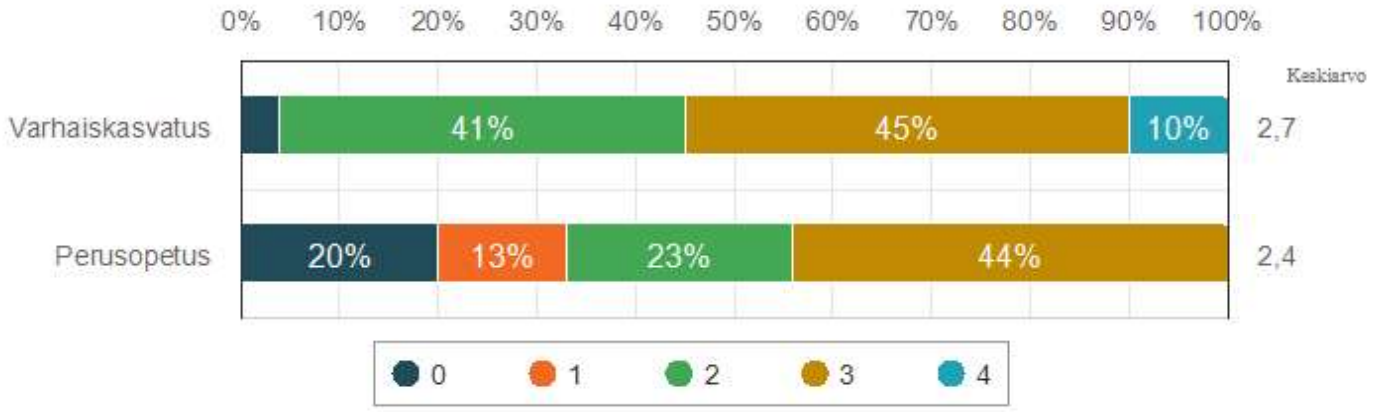
KUVA 19. TOIMIPAIKAN HENKILÖSTÖN ASENNE LIIKKUMISEN EDISTÄMISEKSI ON MYÖNTEINEN
vastaajien määrä 68

Lasten ja oppilaiden osallisuus liikkumisen suunnittelussa ja arvioinnissa

Varhaiskasvatuksessa lasten osallisuus toteutuu melko aktiivisesti, mistä kertovat keskiarvo 2,7 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (55,1 %) arvioi osallisuuden toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Heikoksi osallisuuden kokee 41 % vastaajista. Varhaiskasvatuksessa lapsen näkökulmaa, kokemuksia ja kiinnostuksen kohteita hyödynnetään jo melko hyvin osana toiminnan suunnittelua ja arviointia.

Perusopetuksessa oppilaiden osallisuuden keskiarvo on 2,4 ja mediaani 3,0. Vaikka suurin osa vastaajista (43,6 %) arvioi osallisuuden toteutuvan melko hyvin, hajonta on varhaiskasvatusta merkittävämpää. Perusopetuksen vastaajista 36 % arvioi osallisuuden olevan huonoa tai heikkoa. Tulokset viittaavat siihen, että perusopetuksessa on tunnistettavissa ryhmä, jossa oppilaiden ääni ei vielä kuulu liikkumisen käytänteiden kehittämisessä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatus onnistuu tällä hetkellä osallistamaan lapset kattavammin osaksi liikkumisen suunnittelua ja arviointia. Perusopetuksessa osallisuuden tulokset voivat kertoa eroista koulujen toimintakulttuureissa tai haasteista löytää tapoja oppilaiden osallistamiselle. Vastausten perusteella lasten ja oppilaiden osallisuutta tulisi vahvistaa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa liikkumisen lisäämiseksi.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	3,5%	0,0%	41,4%	44,8%	10,3%	2,7	3,0
Perusopetus	20,5%	12,8%	23,1%	43,6%	0,0%	2,4	3,0

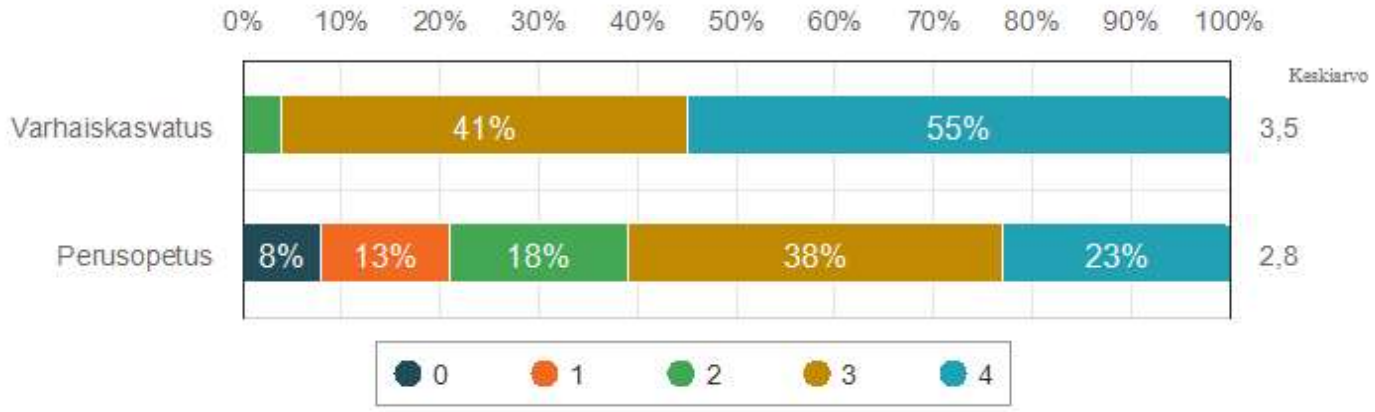
KUVA 20 LAPSET / OPPILAAT OSALLISTUVAT LIIKKUMISEN SUUNNITTELUUN, TOTEUTUKSEEN JA ARVIOINTIIN vastaajien määrä 68

Lasten ja oppilaiden aktiivinen osallistuminen liikkumiseen päivän aikana

Varhaiskasvatuksessa lasten aktiivinen osallistuminen liikkumiseen on korkealla tasolla, mistä kertovat keskiarvo 3,5 ja mediaani 4,0. Lähes kaikki vastaajat (96,6 %) arvioivat lasten osallistuvan aktiivisesti. Tulokset viittaavat siihen, että liikkuminen on varhaiskasvatuspäivän aikana luonnollinen ja osa lasten arjen toimintaa.

Perusopetuksessa oppilaiden aktiivinen osallistuminen on vähäisempää, keskiarvon ollessa 2,8 ja mediaanin 3,0. Vaikka enemmistö vastaajista (61,6 %) arvioi osallistumisen tapahtuvan melko hyvin tai hyvin, hajonta on merkittävää verrattuna varhaiskasvatukseen; perusopetuksen vastaajista 30,7 % arvioi oppilaiden aktiivisuuden toteutuvan heikosti tai huonosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatuksessa on onnistuttu luomaan toimintaympäristö, joka aktivoi lähes kaikki lapset liikkumaan päivittäin. Perusopetuksessa oppilaiden aktiivisuus on vastausten perusteella vaihtelevampaa. Tämä korostaa tarvetta kehittää perusopetuksen rakenteita ja pedagogisia menetelmiä siten, että ne kannustaisivat kaikkia oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen koulupäivän aikana.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	3,4%	41,4%	55,2%	3,5	4,0
Perusopetus	7,7%	12,8%	17,9%	38,5%	23,1%	2,8	3,0

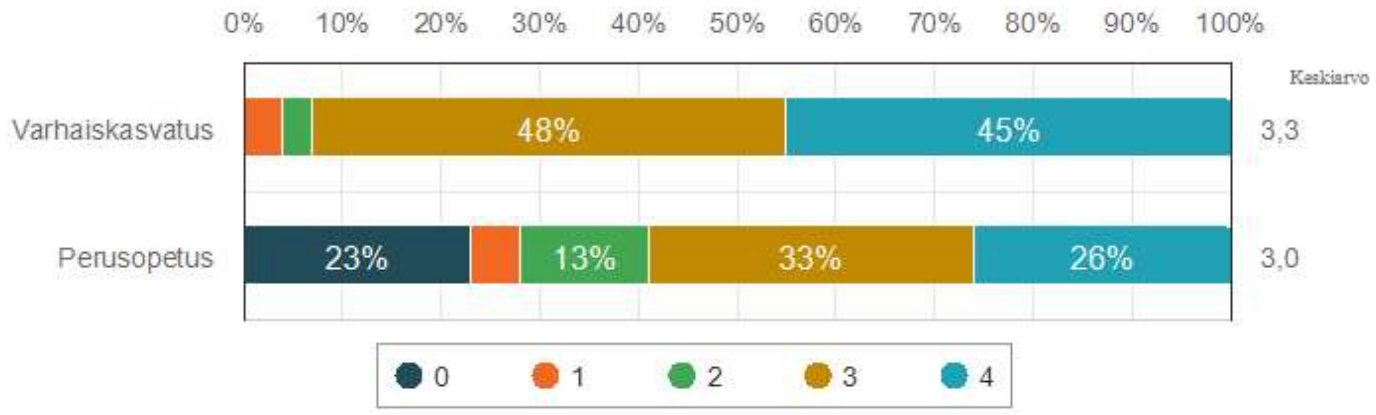
KUVA 21 LAPSET / OPPILAAT OSALLISTUVAT LIIKKUMISEEN AKTIIVISESTI PÄIVÄN AIKANA
vastaajien määrä 68

Liikkumisen mahdollisuuksien yhdenvertaisuus

Varhaiskasvatuksessa liikkumisen mahdollisuuksien yhdenvertaisuus toteutuu vastaajien mukaan erittäin vahvasti (ka. 3,3, mediaani 3,0). Valtaosa vastaajista (93,1 %) arvioi yhdenvertaisuuden toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Vastaajista 6,9 % koki toteutumisen olevan huonoa tai heikkoa. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvatuksessa liikkumisen ympäristöt ja menetelmät on kyetty pääosin vastaamaan hyvin lapsien erilaisia tarpeita.

Perusopetuksessa yhdenvertaisuuden toteutumisen keskiarvo on 3,0 ja mediaani 3,0. Vaikka enemmistö vastaajista (59,0 %) arvioi mahdollisuudet melko hyviksi tai hyviksi, vastausten jakauma on varhaiskasvatusta laajempi. Perusopetuksen vastaajista lähes joka neljäs (23,1 %) vastasi ”en tiedä” ja 17,9 % arvioi yhdenvertaisuuden toteutuvan heikosti tai huonosti, mikä viittaa siihen, että merkittävässä osassa toimintayksiköitä yhdenvertaisuutta ei ole vielä aktiivisesti huomioitu tai se ei toteudu toivotulla tavalla.

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikkumisen yhdenvertaisuus on varhaiskasvatuksessa vakiintuneempi osa toimintakulttuuria. Perusopetuksessa monissa toimipaikoissa saavutettavuus on hyvällä tasolla, mutta vastauksista nousee tarvetta kehittää rakenteita ja resursseja, joilla varmistetaan jokaisen oppilaan mahdollisuus fyysiseen aktiivisuuteen yksilöllisistä lähtökohdista riippumatta. Tämä on keskeistä, jotta liikunnallinen elämäntapa tavoittaisi mahdollisemman monen.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	3,5%	3,4%	48,3%	44,8%	3,3	3,0
Perusopetus	23,1%	5,1%	12,8%	33,3%	25,7%	3,0	3,0

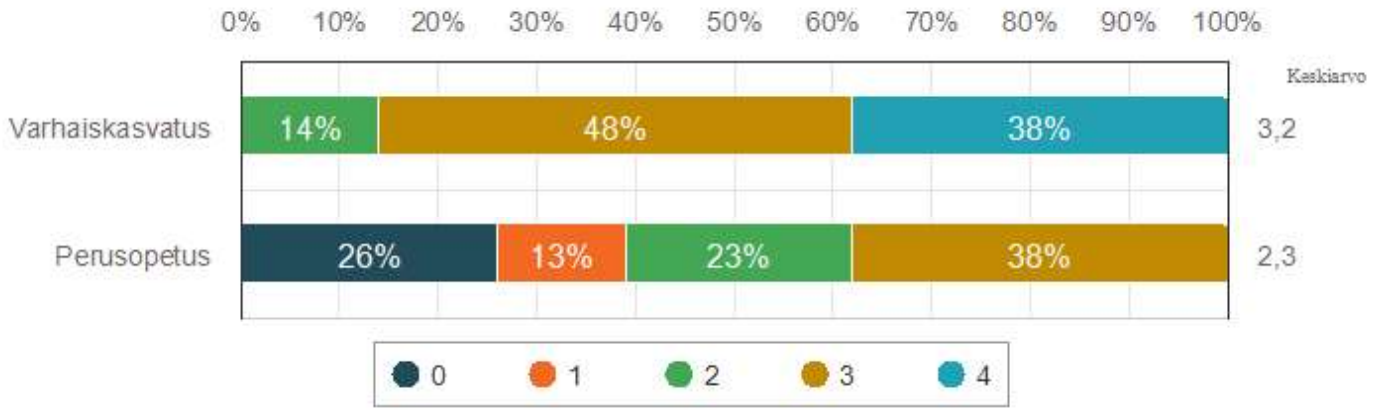
KUVA 22 LIIKKUMISEN MAHDOLLISUUDET OVAT YHDENVERTAISESTI KAIKKIEN LASTEN / NUORTEN SAAVUTETTAVISSA (ESIM. TOIMINTAKYKY, LIIKUNTARAJOITTEET, KIELI, SUKUPUOLI, TALOUDELLISET TEKIJÄT) vastaajien määrä 68

Vähän liikkuvien ja tukea tarvitsevien lasten ja oppilaiden huomioiminen

Varhaiskasvatuksessa vähän liikkuvien ja tukea tarvitsevien lasten huomioiminen on hyvällä tasolla (ka. 3,2, mediaani 3,0). Vastaajista peräti 86,2 % sijoittui asteikolla kohtaan melko hyvin tai hyvin. Erityisen huomionarvoista on, että heikoksi tilanteen arvioi vain 13,8 %. Tämä viittaa siihen, että varhaiskasvatuksessa inklusiiviset toimintatavat ja jokaisen lapsen yksilöllinen huomioiminen ovat vakiintunut osa pedagogista arkea liikkumisen osalta.

Perusopetuksessa tilanne on haastavampi, mistä kertovat matalampi keskiarvo 2,3 ja vastausten suuri hajonta (mediaani 3,0). Vaikka 38,5 % vastaajista kokee tukea tarvitsevien huomioimisen toteutuvan melko hyvin, kukaan vastaajista ei arvioinut toimintaa hyväksi. 27 % arvioi huomioimisen huonoksi tai heikoksi. Huolestuttavinta on ”en tiedä” (25,6 %) sekä heikkoa toteutusta kuvaavien vastausten (12,8 %) suuri osuus. .

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että varhaiskasvatus onnistuu tällä hetkellä perusopetusta paremmin inklusiivisen liikkumisen toteuttamisessa. Perusopetuksessa on tunnistettavissa selkeä tarve kehittää menetelmiä, joilla varmistetaan myös vähän liikkuvien ja tukea tarvitsevien oppilaiden osallisuus.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	13,8%	48,3%	37,9%	3,2	3,0
Perusopetus	25,6%	12,8%	23,1%	38,5%	0,0%	2,3	3,0

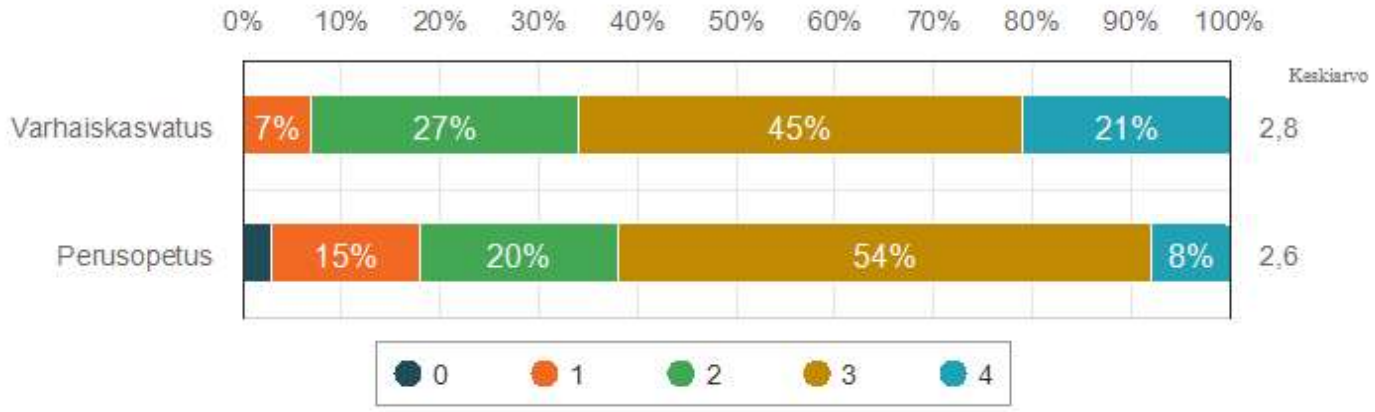
KUVA 23 VÄHÄN LIIKKUVAT JA TUKEA TARVITSEVAT LAPSET / OPPILAAT ON HUOMIOITU
vastaajien määrä 68

Henkilöstön hyvinvoinnin ja liikkumisen tukeminen

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön hyvinvoinnin ja liikkumisen tukeminen toteutuu myönteisesti keskiarvon ollessa 2,8 ja mediaanin 3,0. Valtaosa vastaajista (65,5 %) arvioi tuen tason melko hyväksi tai hyväksi. Kolmannes vastaajista (34,5 %) kokee tuen olevan vielä matala, mikä viittaa tarpeeseen kehittää henkilöstön hyvinvointia tukevia rakenteita edelleen.

Perusopetuksessa kokemus henkilöstön tukemisesta on hieman varhaiskasvatusta matalampi keskiarvolla 2,6 ja mediaanilla 3,0. Perusopetuksen vastaajista yli puolet (53,8 %) arvioi tuen toteutuvan melko hyvin, mutta hyvin toteutuvaksi vain 7,7 % vastaajista. Tuloksissa korostuu myös haasteita, sillä 35,9 % vastaajista koki henkilöstön tulemisen toteutuvan huonosti tai heikosti.

Yhteenvetona voidaan todeta, että sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa on olemassa rakenteita henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseksi, mutta niissä on vielä kehitettävää. Henkilöstön hyvinvoinnin ja oman aktiivisuuden tukeminen on keskeistä, sillä hyvinvoiva henkilöstö on ratkaisevassa roolissa liikunnallisen toimintakulttuurin välittämisessä lapsille ja oppilaille.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	6,9%	27,6%	44,8%	20,7%	2,8	3,0
Perusopetus	2,6%	15,4%	20,5%	53,8%	7,7%	2,6	3,0

KUVA 24 TOIMIPAIKASSA TUETAAN HENKILÖSTÖN HYVINVOINTIA JA LIIKKUMISTA
vastaajien määrä 68

OSALLISTUMINEN / OSALLISUUS Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.
Vastaajien määrä: 3

Varhaiskasvatus	Perusopetus
Henkilöstön liikkumisen tukemiseen olemme tehneet erilaisia aloitteita vuosien aikana. Varhaiskasvatuksessa työ on liikkuvaa ja monipuolista.	Henkilöstön hyvinvoinnin ja liikunnan tukemisen kannalta toivoisin kunnalta suurempaa panostusta esim. e-passi tuen määrää kasvattamalla (jotta se olisi kilpailukykyinen useiden muiden kuntien tarjoamien etujen kanssa). Tämän vuotinen 50 euroa ei riitä edes yhden kuukauden kuntosali-/ryhmäliikunta jäsenyyden maksuun. Tuokin summa on toki mukava symbolinen ele, mutta ei käytännön kannalta kovinkaan merkittävä.
Osallisuus ja osallistuminen monipuoliseen liikkumiseen on hyvin epätasa-arvoista riippuen ryhmästä ja sen henkilökunnasta vrt. esim. retkeily päivittäin, ulkoilu samalla pihalla päivittäin.	

Varhaiskasvatus osallistuminen / osallisuus

Työn luontainen liikunnallisuus ja aktiivisuus
Varhaiskasvatuksessa työ koetaan lähtökohtaisesti liikkuvaksi ja monipuoliseksi. Henkilöstön liikkumisen edistämiseksi on tehty erilaisia aloitteita vuosien varrella, mikä viittaa siihen, että fyysisen aktiivisuuden merkitys tunnistetaan osana työyhteisön kehittämistä.

Osallisuuden ja toiminnan epätasa-arvo
Keskeiseksi haasteeksi varhaiskasvatuksessa nousi toimintatapojen suuri vaihtelu. Vastausten perusteella lasten mahdollisuudet monipuoliseen liikkumiseen riippuvat merkittävästi ryhmästä.
”Osallisuus ja osallistuminen monipuoliseen liikkumiseen on hyvin epätasa-arvoista riippuen ryhmästä ja sen henkilökunnasta vrt. esim. retkeily päivittäin, ulkoilu samalla pihalla päivittäin.” Tämä viittaa siihen, että liikunnallinen osallisuus ei toteudu varhaiskasvatuksessa systemaattisesti, vaan se on sidoksissa yksittäisten työntekijöiden aktiivisuuteen ja pedagogisiin valintoihin.

Perusopetus osallistuminen / osallisuus

Työsuhde-etujen riittämättömyys
Vastauksissa kritisoitiin nykyistä liikunnan tukemisen tasoa (esim. ePassi). Vaikka työnantajan tarjoama tuki nähdään positiivisena eleenä, sen katsotaan olevan käytännön kannalta riittämätön suhteessa liikuntapalveluiden todellisiin kustannuksiin. 50 euron vuotuista panostusta kuvattiin lähinnä "symboliseksi eleeksi".

Kuntarekrytoinnin kilpailukyky Tuloksissa korostui toive kunnan suuremmasta panostuksesta, jotta työnantaja säilyttäisi kilpailukykynsä muihin kuntiin nähden. Henkilöstön hyvinvoinnin ja liikunnan tukeminen nähdään keskeisenä vetovoimatekijänä.

Yhteistyö huoltajien kanssa liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa yhteistyö huoltajien kanssa arvioitiin keskiarvolla 2,6 ja mediaanilla 3,0. Valtaosa vastaajista (65,5 %) koki yhteistyön olevan melko hyvällä tai hyvällä tasolla. 24 % vastaajista koki yhteistyön olevan huonoa tai heikkoa. Vastaukset viittaavat siihen, että liikkumisen teemat ovat jo osissa yksiköitä varhaiskasvatuksen ja kotien välistä säännöllistä vuorovaikutusta.

Perusopetuksessa yhteistyön keskiarvo oli 2,5 ja mediaani 2,5. Vaikka keskiarvo on lähellä varhaiskasvatusta, vastausten hajonta on perusopetuksen puolella huomattavasti suurempaa. Perusopetuksen vastaajista 41,0 % sijoitti yhteistyön melko hyvälle tai hyvälle tasolle ja saman verran 41 % perusopetuksen vastaajista arvioi yhteistyön perheiden kanssa toteutuvan huonosti tai heikosti

Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatuksessa on jo onnistuttu luomaan yhtenäisemmät käytännöt perheiden osallistamiseksi liikkumisen edistämiseen. Perusopetuksen puolella olisi tarpeen kehittää systemaattisempia malleja kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön, jotta se toteutuisi johdonmukaisesti kaikissa toimipaikoissa.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	10,4%	24,1%	58,6%	6,9%	2,6	3,0
Perusopetus	18,0%	17,9%	23,1%	23,1%	17,9%	2,5	2,5

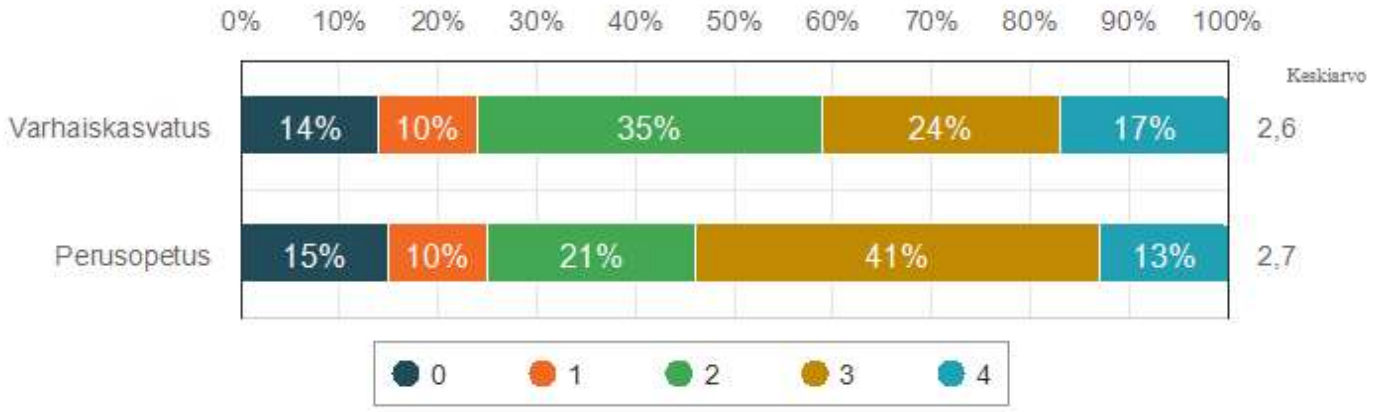
KUVA 25.TOIMIPAIKKA TEKEE YHTEISTYÖTÄ HUOLTAJIEN KANSSA LIIKKUMISEN LISÄÄMISEKSI (ESIM. KESKUSTELLAAN LIIKUNNAN MERKITYKSESTÄ OPPIMISEEN, HYVINVOINTIIN JA KEHITYKSEEN, KANNUSTETAAN LIIKKUMAAN KOULUMATKAT) vastaajien määrä 68

Yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa toteutuu keskiarvolla 2,6, mediaanin ollessa 2,0. Vaikka vastaajista 41,3 % sijoitti yhteistyön aktiivisuuden melko hyvälle tai hyvälle tasolle, esiintyy tuloksissa huomattavaa hajontaa. Noin 45 % arvioi yhteistyön huonoksi tai heikoksi.

Perusopetuksessa yhteistyön keskiarvo on 2,7 ja mediaani 3,0. Perusopetuksen puolella yhteistyö näyttäytyy hieman vakiintuneemmalta, sillä yli puolet vastaajista (53,8 %) arvioi sen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Tästä huolimatta perusopetuksessakin on tunnistettavissa ryhmä, jossa yhteistyö on vähäistä; 31 % arvioi yhteistyön huonoksi tai heikoksi.

Monialainen yhteistyö liikkumisen edistämiseksi on tunnistettu osa toimintakulttuuria sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa, mutta siinä on huomattavissa yksikkökohtaisia eroja. Perusopetuksessa yhteistyö muiden toimijoiden kanssa vaikuttaa olevan hieman aktiivisempaa kuin varhaiskasvatuksessa. Sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa matalien arvosanojen osuus kuitenkin osoittaa, että kunnan eri toimijoiden tarjoamaa tukea, asiantuntemusta ja resursseja olisi mahdollista hyödyntää nykyistä paremmin.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	13,8%	10,4%	34,5%	24,1%	17,2%	2,6	2,0
Perusopetus	15,4%	10,3%	20,5%	41,0%	12,8%	2,7	3,0

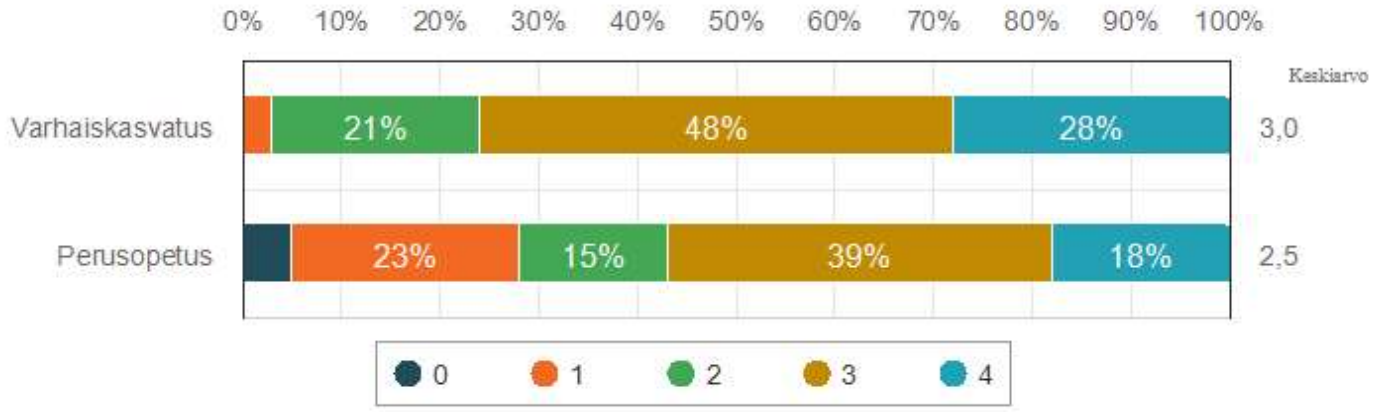
KUVA 26 TOIMIPAIKKA TEKEE YHTEISTYÖTÄ KUNNAN MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA (ESIM. LIIKUNTAPALVELUT, NUORISOTOIMI, TILAPALVELUT, ALUEPALVELUT) LIIKKUMISEN LISÄÄMISEKSI vastaajien määrä 68

Henkilöstön keskinäinen yhteistyö liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön keskinäinen yhteistyö toteutuu vastaajien mukaan varsin hyvin, mistä kertovat keskiarvo 3,0 ja mediaani 3,0. Valtaosa vastaajista (75,9 %) arvioi yhteistyön toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. Tämä viittaa siihen, että varhaiskasvatuksen tiimipohjainen toimintatapa tukee luontevasti yhteistä kehittämistä liikkumisen saralla.

Perusopetuksessa henkilöstön keskinäisen yhteistyön keskiarvo on 2,5 ja mediaani 3,0. Vaikka yli puolet vastaajista (56,4 %) sijoitti yhteistyön myönteisille tasoille, tuloksissa näkyy merkittävää hajontaa; 28,5 % koki yhteistyön toteutuvan huonosti tai heikosti.

Vastauksista ilmenee, että varhaiskasvatusyksiköissä henkilöstö puhaltaa yhteen hiileen liikkumisen edistämisessä huomattavasti perusopetusta yhtenäisemmin. Perusopetuksessa on tunnistettavissa tarve vahvistaa moniammatillista yhteistyötä ja luoda rakenteita, jotka mahdollistavat liikkumisen teemojen integroimisen osaksi koko kouluyhteisön toimintaa. Yhteistyön tiivistäminen perusopetuksen sisällä voisi toimia avaintekijänä liikkumista edistävän toimintakulttuurin juurruttamisessa.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	3,4%	20,7%	48,3%	27,6%	3,0	3,0
Perusopetus	5,1%	23,1%	15,4%	38,5%	17,9%	2,5	3,0

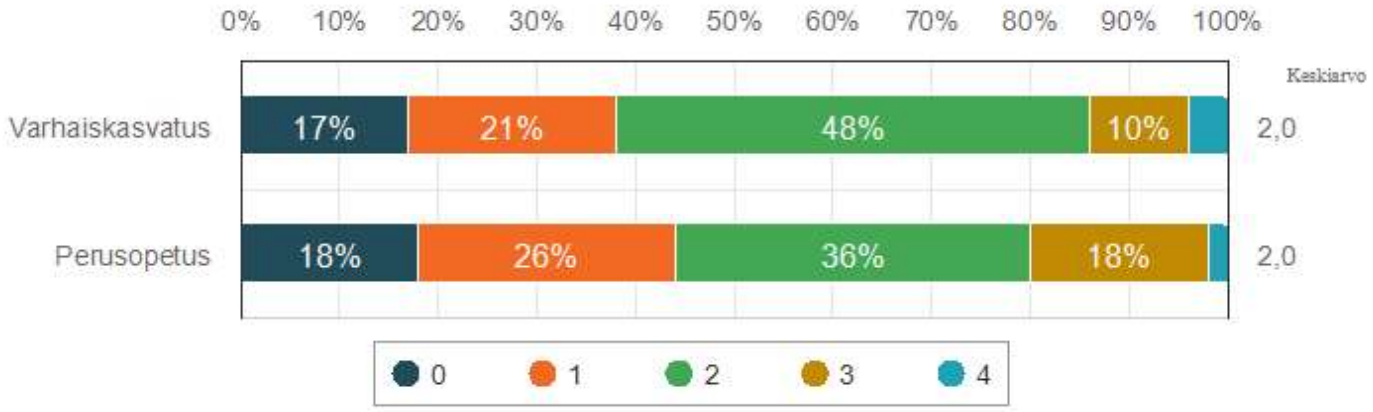
KUVA 27 TOIMIPAIKAN OPETTAJAT, MUUT KASVATTAJAT JA HENKILÖKUNTA TEKEVÄT YHTEISTYÖTÄ KESKENÄÄN LIIKKUMISEN LISÄÄMISEKSI vastaajien määrä 68

Yhteistyö terveydenhuollon kanssa liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa yhteistyö terveydenhuollon kanssa toteutuu keskiarvolla 2,0 ja mediaanilla 2,0. Vastaajista 69 % arvioi yhteistyön toteutuvan huonosti tai heikosti. Vain 13,8 % vastaajista sijoitti yhteistyön myönteisille tasoille. Lisäksi varhaiskasvatuksen vastaajista 17,2 % ei osannut arvioida yhteistyön tilaa. Tulokset viittaavat siihen, että yhteistyötä tulisi kehittää.

Perusopetuksessa tulokset ovat hyvin samankaltaisia: keskiarvo on 2,0 ja mediaani 2,0. Suurin osa vastaajista; 61,5 % koki yhteistyön toteutuvan huonosti tai heikosti. 20,5 % vastaajista arvioi yhteistyön toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Nollavastausten osuus oli korkea (18,0 %). Tämä indikoi, että moniammatillinen yhteistyö on vielä vähäistä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että terveydenhuollon ja kasvatusalan välinen moniammatillinen yhteistyö liikkumisen edistämiseksi on merkittävä kehittämiskohde sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Matala keskiarvo molemmissa ryhmissä osoittaa, että terveydenhuollon asiantuntemusta ei hyödynnetä täysimääräisesti osana toimipaikkojen liikunnallista toimintakulttuuria. Yhteistyön tiivistäminen voisi tarjota uusia keinoja erityisesti vähän liikkuvien lasten ja nuorten tunnistamiseen ja tukemiseen.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	17,2%	20,7%	48,3%	10,3%	3,5%	2,0	2,0
Perusopetus	18,0%	25,6%	35,9%	17,9%	2,6%	2,0	2,0

KUVA 28 TOIMIPAIKKA TEKEE YHTEISTYÖTÄ TERVEYDENHUOLLON (NEUVOLA, KOULUTERVEYDENHOITAJA, KOULUKURAATTORI, KOULUPSYKOLOGI) KANSSA LIIKKUMISEN LISÄÄMISEKSI vastaajien määrä 68

Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa liikkumisen edistämiseksi

Varhaiskasvatuksessa yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa toteutuu keskiarvolla 2,3, mediaanin ollessa 2,0. Yli puolet vastaajista 51,5 % arvioi yhteistyön toteutuvan huonosti ja heikosti. Reilu kolmannes (38,0 %) arvioi yhteistyön olevan melko hyvällä tai hyvällä tasolla. Tulokset viittaavat siihen, että varhaiskasvatusyksiköiden ja esimerkiksi paikallisten urheiluseurojen yhteistyö eivät ole vielä muodostuneet säännölliseksi osaksi arkitoimintaa.

Perusopetuksessa yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa on hieman laajempaa, mistä kertovat keskiarvo 2,5 ja mediaani 3,0. Lähes puolet vastaajista (48,7 %) arvioi yhteistyön toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Toisaalta 35,9 % vastaajista koki yhteistyön toteutuvan huonosti ja 15,4 % ei osannut arvioida yhteistyötä lainkaan.

Yhteenvetona voidaan todeta, että paikallinen eri toimijoiden välinen yhteistyö tarjoaa vielä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Perusopetuksessa on jo saavutettu kohtalainen taso, mutta varhaiskasvatuksessa paikallisten seurojen ja järjestöjen rooli liikkumisen edistäjänä on selvästi vähäisempi. Paikallisten toimijoiden hyödyntäminen osana toimipaikan arkea voisi lisätä lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksia ja tukea liikunnallisen elämäntavan rakentumista.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	10,3%	13,8%	37,9%	34,5%	3,5%	2,3	2,0
Perusopetus	15,4%	15,4%	20,5%	38,5%	10,2%	2,5	3,0

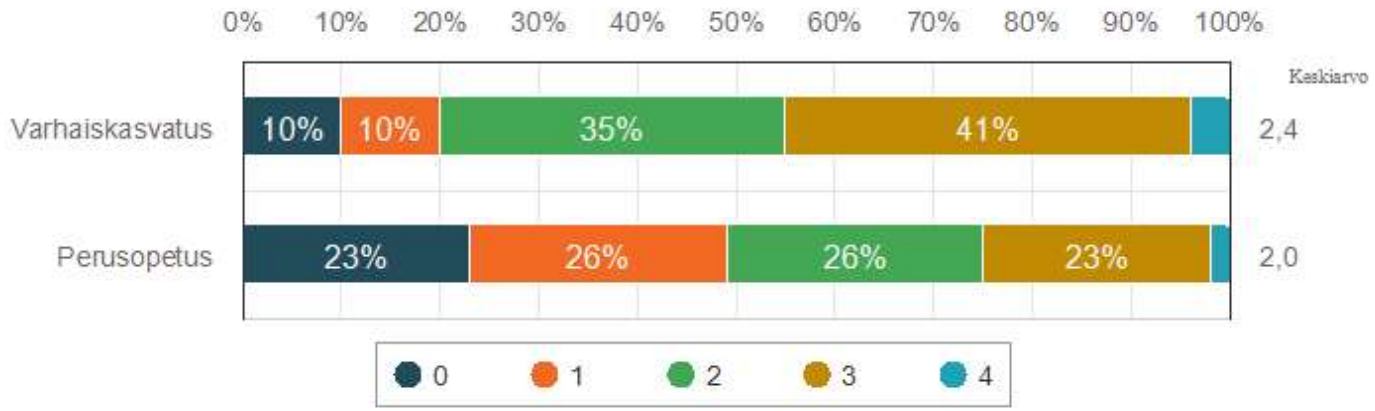
KUVA 29 TOIMIPAIKKA TEKEE YHTEISTYÖTÄ PAIKALLISTEN TOIMIJOIDEN KANSSA (MM. LIIKUNTASEURAT, JÄRJESTÖT, YRITYKSET) LIIKKUMISEN LISÄÄMISEKSI vastaajien määrä 68

Toimipaikan saama tuki ja ohjaus liikkumisen lisäämiseen

Varhaiskasvatuksessa tuen ja ohjauksen saatavuus arvioitiin kohtalaiseksi keskiarvolla 2,4 ja mediaanilla 2,5. Lähes puolet vastaajista (44,9 %) koki tuen toteutuvan melko hyvin tai hyvin. Vaikka 10,3 % vastaajista koki tuen toteutuvan huonosti ja saman verran ei osannut arvioida tilannetta, kokonaiskuva varhaiskasvatuksessa on perusopetusta myönteisempi. Tämä viittaa siihen, että varhaiskasvatuksessa on vakiintuneempia tukirakenteita ja ulkopuolisten asiantuntijoiden hyödyntäminen on osa toimintakulttuuria.

Perusopetuksessa kokemus saadusta tuesta on selvästi heikompi, mistä kertovat matala keskiarvo 2,0 ja mediaani 2,0. Vastaajista lähes puolet (48,7 %) ei osannut arvioida tukea (23,1 %) tai koki sen toteutuvan huonosti (25,6 %). Vain noin neljännes (25,7 %) perusopetuksen vastaajista koki tuen toteutuvan melko hyvin tai hyvin.

Tulosten perusteella toimipaikkojen saama tuki ja ohjaus liikkumisen lisäämiseksi ei ole riittävää ja ulkopuolisen tuen ja ohjauksen saavutettavuudessa on eroja toimipaikkakohtaisesti.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

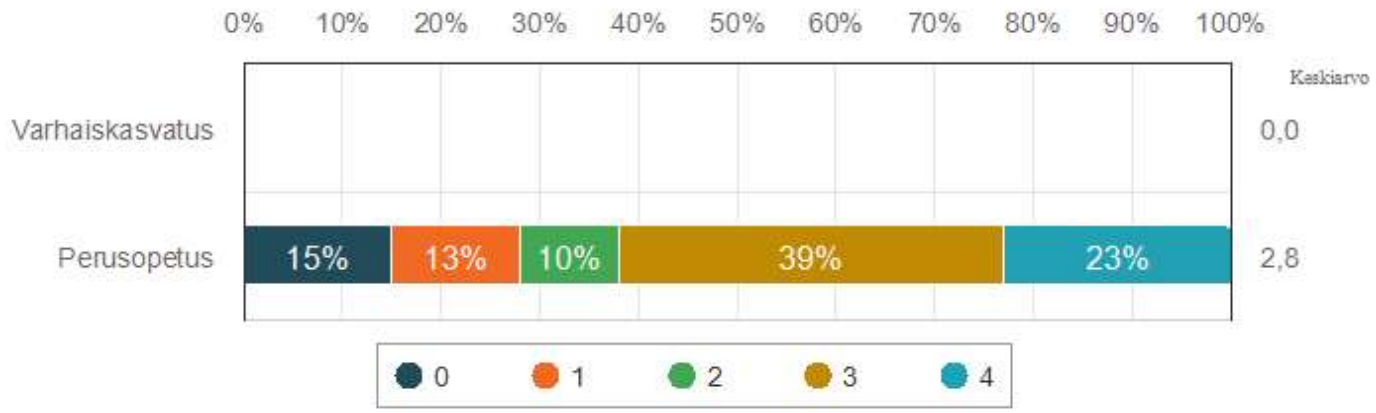
	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	10,3%	10,3%	34,5%	41,4%	3,5%	2,4	2,5
Perusopetus	23,1%	25,6%	25,6%	23,1%	2,6%	2,0	2,0

KUVA 30 TOIMIPAIKKA SAA RIITTÄVÄSTI TUKEA JA OHJAUSTA LIIKKUMISEN LISÄÄMISEEN (ESIM. KUNNALTA, HANKKEISTA, SEUROILTA, VERKOSTOISTA TAI ASIANTUNTIJOILTA) vastaajien määrä 68

Liikunnallinen ja aktiivinen kerhotoiminta koulupäivän ja iltapäivätoiminnan yhteydessä

Liikunnallinen kerhotoiminta toteutuu kohtalaisen hyvin kouluissa, mistä kertovat keskiarvo 2,8 ja mediaani 3,0. Vastaajista yli puolet (61,6 %) arvioi kerhotoiminnan toteutuvan joko melko hyvin tai hyvin. Tuloksissa on kuitenkin havaittavissa myös haasteita ja kehittämistarpeita. Noin neljännes vastaajista (28,2 %) koki kerhotoiminnan toteutuvan joko huonosti tai heikosti. Lisäksi nollavastausten osuus oli 15,4 %, mikä viittaa siihen, ettei osa vastaajista tunne koulun kerhotarjontaa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että liikunnallinen kerhotoiminta on vakiintunut osa monen perusopetusyksikön arkipäivää ja tarjoaa merkittävän väylän oppilaiden fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen. Vastausten hajonta kuitenkin osoittaa, että kerhotoiminnan saavutettavuudessa ja tarjonnan laajuudessa on merkittäviä eroja eri toimipaikkojen välillä. Toiminnan kehittäminen ja kerhotarjonnan tunnetuksi tekeminen voisivat entisestään vahvistaa kerhotoiminnan roolia osana aktiivista koulupäivää.

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

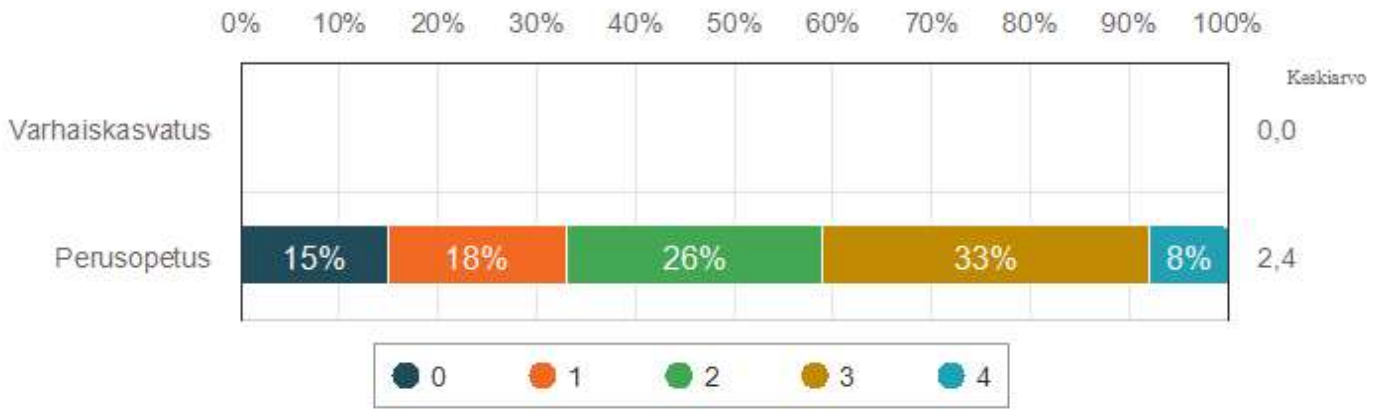
	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Perusopetus	15,4%	12,8%	10,2%	38,5%	23,1%	2,8	3,0

KUVA 31 KOULULLA ON LIIKUNNALLISTA JA MUUTA AKTIIVISTA KERHOTOIMINTAA KOULUPÄIVÄN JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN YHTEYDESSÄ vastaajien määrä 39

Kerhot ja iltapäivätoiminta vähemmän liikunnallisille oppilaille

Perusopetuksessa vähemmän liikunnallisille suunnattu toiminta toteutuu kohtalaisesti, mistä kertovat keskiarvo 2,4 ja mediaani 2,0. Vastaajista noin 41 % arvioi toiminnan toteutuvan melko hyvin tai hyvin (tasot 3 tai 4). 43,6 % vastaajista katsoi, että vähemmän liikunnallisille suunnattu kerho- tai iltapäivätoiminta toteutuu huonosti (18,0 %) tai heikosti (25,6 %). Lisäksi nollavastausten osuus oli merkittävä (15,4 %), mikä viittaa siihen, ettei tieto mahdollisesta kohdennetusta toiminnasta tavoita koko henkilöstöä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikka perusopetuksessa tunnistetaan tarve tarjota matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, niiden toteutus on vielä epäyhtenäistä. Koska lähes puolet vastaajista arvioi tilanteen heikoksi tai huonoksi, on vähemmän liikunnallisten oppilaiden tavoittaminen ja heille suunnatun harrastustoiminnan kehittäminen keskeinen kehityskohde liikunnallisen tasa-arvon edistämiseksi koulupäivän yhteydessä

0=en tiedä 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3=toteutuu melko hyvin 4= toteutuu hyvin

	0	1	2	3	4	Keskiarvo	Mediaani
Varhaiskasvatus	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-
Perusopetus	15,4%	18,0%	25,6%	33,3%	7,7%	2,4	2,0

KUVA 32. KOULULLA ON KERHOJA JA ILTAPÄIVÄTOIMINTAA VÄHEMMÄN LIIKUNNALLISILLE TAI LIIKUNTAA HARRASTAMATTOMILLE OPPILAILLE vastaajien määrä 39

Varhaiskasvatuksen keskeisimmät kehittämiskohteet

1

Toimintakulttuuri

→ toimintakulttuuri, joka takaa jokaiselle lapselle tasavertaisen mahdollisuuden liikkumiseen

2

Osallisuus

→ menetelmien ja toiminnan kehittäminen sellaiseksi, joilla lasten osallisuus saadaan näkyvämmäksi liikkumisen suunnittelussa.

3

Toimintaympäristö

→ piha-alueiden ja liikuntavälineiden kehittäminen

4

Täydennyskoulutus

→ koulutuksen kehittäminen niin, että liikunnallinen osaaminen ja uudet ideat jalkautuvat tasaisesti koko työyhteisöön

5

Yhteistyö

→ huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen
→ varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välisen yhteistyön tiivistäminen - toiminnallisen toimintakulttuurin jatkumo

Perusopetuksen keskeisimmät kehittämiskohteet

1

Toiminnallisuus

→ toiminnalliset menetelmät pysyväksi osaksi kaikkien oppiaineiden arjen pedagogiikkaa
→ pitkäkestoisen istumisen vähentäminen
→ oppimisympäristöjen monipuolinen hyödyntäminen

2

Osallisuus

→ toimintatapojen kehittäminen, joilla oppilaiden osallisuus saadaan näkyväksi liikkumisen suunnittelussa
→ erityisesti vähemmän liikkuvien oppilaiden tavoittaminen ja heidän motivoimisensa aktiivisuuteen koulupäivän aikana

3

Viestintä ja tunnettuus

→ henkilöstön sisäisen tiedonkulun parantaminen liikunnan edistämisessä
→ toimintasuunnitelmien jalkauttaminen koulun henkilöstölle

4

Täydennyskoulutus

→ koulutusmahdollisuuksien - ja aktiivisuuden lisääminen

5

Yhteistyö

→ yhtenäisten toimintatapojen ja linjauksien kehittäminen
→ monialaisen yhteistyön kehittäminen (kunnan toimialat, seurat, yhdistykset, yritykset...)
→ yhteistyö terveydenhuollon kanssa

JANAKKALAN LASTEN JA NUORTEN LIIKKUMISEN NYKYTILAN KARTOITUS KOULUISSA, ESIOPETUKSESSA JA VARHAISKASVATUKSESSA

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tervetuloa vastaamaan Janakkalan lasten ja nuorten liikkumisen nykytilan kartoitukseen!

Tämän kyselyn tavoitteena on muodostaa kattava kuva siitä, miten liikkuminen toteutuu Janakkalassa lasten ja nuorten arjessa varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa. Kartoitus on osa kunnan strategiatyötä ja toimii valmisteluaineistona opetussuunnitelmien päivittämistyössä ja Janakkalan lasten ja nuorten liikkumisohjelmassa.

Kyselyn tulosten pohjalta kehittämistoimenpiteet kohdennetaan niin, että jokaisella lapsella ja nuorella Janakkalassa olisi mahdollisuus kasvaa liikunnalliseen elämäntapaan ja toimia aktiivisena arjessaan.

Kysely on osa Haaga-Helian liikunnanohjaajan (AMK) koulutuksen kehittämisprosessia ja opinnäytetyötä. Se on tehty opiskelijan ja Janakkalan kunnan yhteistyönä. Tuloksia hyödynnetään kehittämisprosessissa sekä opinnäytetyössä. Opinnäytetyöraportti julkaistaan Theseus-verkkopalvelussa.

Aineiston käsittelyyn ja analysointiin käytetään Haaga-Helian sekä Janakkalan kunnan tallennuspalveluita ja analysoinnin ohjelmia. Kyselyssä ei kysytä henkilötietoja, eikä sillä ole rekisterinpitäjää. Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista. Huomaa, että suostumusta tutkimukseen osallistumiseen ei voi peruu aa Lähetä-painikkeen painamisen jälkeen.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin kymmenen minuuttia. Kysely koostuu monivalintakysymyksistä. Jokaisen aihealueen lopussa on lisäksi mahdollisuus kirjoittaa vapaasti ajatuksia, mikäli jokin asia jäi mietityttämään.

1. Vastaajan taustatiedot *

- ○ Varhaiskasvatus
- ○ Perusopetus
- ○ Lukio

STRATEGINEN JOHTAMINEN JA SUUNNITTELU

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta

0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

2. Päivittäinen liikkumisen edistäminen on kirjattu osaksi toimipaikan toiminta-/lukuvuosisuunnitelmaa *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

3. Liikkumisen edistämiseksi on valittu tavoitteet ja toimenpiteet *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

4. Toimipaikka on mukana Liikkuva koulu / Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmassa *

- ○ Kyllä
- ○ Ei
- ○ En tiedä

5. Millaisia toimenpiteitä Liikkuva koulu / Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmassa on tehty ja miten ohjelma näkyy arjessa? Kirjoita tähän vapaamuotoisesti. *

_____

6. Toimipaikalle on nimetty liikuntavastaava tai tiimi koordinoimaan liikkumisen edistämistä *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

Valitse, mikä vastausvaihtoehtokuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta
0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

7. Liikuntavastaavalle tai tiimille on järjestetty aikaa toiminnan koordinoimiseksi *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

8. Henkilökunnalla on riittävästi osaamista liikunnan lisäämiseksi *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

9. Henkilökunta osallistuu liikunnallisiin tai toiminnallista oppimista tukeviin täydennyskoulutuksiin *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

10. STRATEGINEN JOHTAMINEN JA SUUNNITTELU
Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.

TOIMINTAKULTTUURI JA OPPIMISYMPÄRISTÖT

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta

0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

11. Pitkiä istumis- ja odottelujaksoja vältetään *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

12. Siirtymätilanteissa kannustetaan liikkumiseen *

1	2	3	4	5
○	○	○	○	○

13. Liikkuminen on osa arjen pedagogista toimintaa ja oppimisen tukemista (esim. toiminnalliset menetelmät, liikunnalliset leikit, liikunnalliset siirtymät) *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

14. Sisätilat ovat sellaisia, e ä ne lisäävät liikkumista ja toiminnallisuutta *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

15. Liikuntasali on käytössä monipuolisesti päivän aikana (esim. välitunnit, iltapäivä) *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

Valitse, mikä vastausvaihtoehtokuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta
0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

16. Toimipaikan piha on virikkeellinen; liikuntavälineitä on riittävästi ja ne ovat vapaasti saatavilla ulkoilun aikana *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

17. Lähiympäristön mahdollisuuksia (esim. piha-alueet, metsät, puistot) hyödynnetään arjessa oppimisen ja toiminnan tukena *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

18. Liikkumisen taitoja havainnoidaan, dokumentoidaan, arvioidaan ja hyödynnetään yhteisesti sovituilla tavoilla *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

19. Teknologiaa hyödynnetään liikkumisen lisääjänä *

1	1	2	3	4
○	○	○	○	○

19. TOIMINTAKULTTUURI JA OPPIMISYMPÄRISTÖT
Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.

OSALLISTUMINEN / OSALLISUUS

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta

0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

21. Henkilöstö kannustaa omalla esimerkillään lapsia / oppilaita liikkumaan ja toteuttaa aktiivista toimintakulttuuria *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

22. Toimipaikan henkilöstön asenne liikkumisen edistämiseksi on myönteinen *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

23. Lapset / oppilaat osallistuvat liikkumisen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

24. Lapset / oppilaat osallistuvat liikkumiseen aktiivisesti päivän aikana *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

25. Liikkumisen mahdollisuudet ovat yhdenvertaisesti kaikkien lasten / nuorten saavutettavissa (esim. toimintakyky, liikuntarajoitteet, kieli, sukupuoli, taloudelliset tekijät) *

0	1	2	3	4
○	○	○	○	○

Valitse, mikä vastausvaihtoehtokuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta
0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

26. Vähän liikkuvat ja tukea tarvitsevat lapset / oppilaat on huomioitu *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

27. Toimipaikassa tuetaan henkilöstön hyvinvointia ja liikkumista *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

28. OSALLISTUMINEN / OSALLISUUS Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.

_____

YHTEISTYÖ

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta

0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

29. Toimipaikka tekee yhteistyötä huoltajien kanssa liikkumisen lisäämiseksi (esim. keskustellaan liikunnan merkityksestä oppimiseen, hyvinvointiin ja kehitykseen, kannustetaan liikkumaan koulumatkat) *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

30. Toimipaikka tekee yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden kanssa (esim. liikuntapalvelut, nuorisotoimi, tilapalvelut, aluepalvelut) liikkumisen lisäämiseksi *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

31. Toimipaikan opettajat, muut kasvattajat ja henkilökunta tekevät yhteistyötä keskenään liikkumisen lisäämiseksi *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

32. Toimipaikka tekee yhteistyötä terveydenhuollon (neuvola, kouluterveydenhoitaja, koulukuraa ori, koulupsykologi) kanssa liikkumisen lisäämiseksi *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

33. Toimipaikka tekee yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa (mm. liikuntaseurat, järjestöt, yritykset) liikkumisen lisäämiseksi *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

Valitse, mikä vastausvaihtoehtokuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta
0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

34. Toimipaikka saa riittävästi tukea ja ohjausta liikkumisen lisäämiseen (esim. kunnalta, hankkeista, seuroilta, verkostoista tai asiantuntijoilta) *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

35. YHTEISTYÖ Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.

_____

KOULUN KERHOTOIMINTA

Valitse, mikä vastausvaihtoehto kuvaa parhaiten toimipaikan tämänhetkistä tilannetta

0 = en osaa sanoa 1=toteutuu huonosti 2=toteutuu heikosti 3 = toteutuu melko hyvin 4 = toteutuu hyvin

36. Koululla on liikunnallista ja muuta aktiivista kerhotoimintaa koulupäivän ja iltapäivätoiminnan yhteydessä *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

37. Koululla on kerhoja ja iltapäivätoimintaa vähemmän liikunnallisille tai liikuntaa harrastamattomille oppilaille *

	0	1	2	3	4
	○	○	○	○	○

38. KOULUN KERHOTOIMINTA Haluatko vielä täydentää vastauksiasi? Kirjoita tähän.

_____